

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS, 60629
TELEFONAS (312) 585-9500-1-2-3

Vol. LXXIX Kaina 30 c.

TREČIADIENIS — WEDNESDAY, RUGSĖJIS — SEPTEMBER 25, 1985

Nr. 187

Tautoje rusena laisvės jausmas

BALYS GAJAUSKAS
iš Permės lagerio
(Tesinys)

Mes — okupuota šalis. Mes kovojame su okupantais. Mes per keturiasdešimt metų turime kovoti su okupantais. Mes — neturime ekonominės, politinės, kultūrinės laisvės. Tai ką bendro mes galime turėti su ta mitine „tarybine liudimi“? Argi neturi savo kelio Latvija ir Estija, kurių likimas panašus į mūsų? Argi ukrainiečiai nesiekia laisvės, argi nekovoja? Kiek daug aukų jie sudėjo ant laisvės aukuro! Kuo skiriasi armėnai nuo kitų tautų, ar jie neturi kovotojų už Armėnijos laisvę? Turi. Tad nėra jokios tarybinės liaudies. Visuomenės sluoksniai, susidedantys iš aukštesnių partinių sekretorių, įmonių ir įstaigų direktorių, iš tiesų visose tautos panašūs, jie sudaro bendrąją, naują klasę, stovinčią aukščiausia laudies. Įėję į tą klasę, jiegi ištikimai tarnauja Partijai, tai iki pat mirties turės užtikrintą vadovaujančią vietą. Prie partinių sekretorių būtina pridėti valstybės saugumo darbuotojus, kurie yra reakingiausia „tarybinės laudies“ dalis. Visuose bolševikų imperijos kampuose jie sudaro vieną „kumštį“. Tai nauja klasė, kuri išnaudoja tautas, tai klasė, kuri socialiai maitinama iš valstybės lovio. Jos siekiai, kuriai tautai ji beprisklausyt — bendri: naudotis įvairiomis, nuo visuomenės kruopščiai slepiamomis privilegijomis, išlaikyti geležiniame kumštyje tautas ir

nukreipti jų sukurta galybė pasaulio užvaldymui. Paverge daugelį tautų ir teroru išlaikydami jas paklusnias, bolševikai mano, kad tokiu būdu galima nuslopinti laisvės idėjas. Tačiau jie klysta. Laisvė — įgimta vertybė. Nuo gilių senovės laisvės jausmas perduodamas iš kartos į kartą. Tauta, kaip ir žmogus, praradusi laisvę priešinasi ir stengiasi ją atgauti. Jėga gali nuslopinti tik fizinį pasipriešinimą, bet ji nenumarins tautų laisvės jausmo. Pavergtą tautą, ypač jeigu ji silpnėję, laikinai keps vergija, bet laisvės jausmas nuolat rusens jos širdyje. Užtenka tik pūstelėti ir iš menko rusenimo įsiliepsnos laužas.

Carinės imperijos laikais per šimtą metų ruseno laisvės jausmas. Kelis kartus mūsų tauta sukilo, bet nebuvo palankių sąlygų atgauti laisvę. Pagaliau Pirmojo pasaulinio karo audra nušlavė carinę imperiją ir mes iškovojome laisvę.

Ir dabar daugiau negu keturiasdešimt metų mūsų tautoje rusena laisvės jausmas. Kartais jis dega ryškia liepsna, bet politinės sąlygos dar mums nepalankios. Tačiau laisvė — mūsų tautos svajonė. Ji paremta dideliais darbais ir aukomis bei kančiomis. Ir toliau mes eisime tuo gruobliu keliu iki atgausime laisvę.

1982 Permės srities, Kučino politkalinį ypatingojo režimo konclageris.

Balys Gajauskas

Ragina turistus lankyti Meksiką

Meksika. — Prezidento Reagano žmona Nancy applanė Meksikos miestą, nutierotą žemės drebėjimo. Ji su Meksikos prezidento žmona applanė ligoninę, apžiūrėjo griuvėsius, įteikė JAV vyriausybės vieno milijono dol. čekį, pažadėdama, kad tai tik paramos pradžia.

Sekmadienį popiežius Jonas Paulius II savo maldose prisiminė Meksiką, kuri labai artima mintyse ir maldose. Jis ragino visą tarptautinę bendruomenę jungtis teikiant paramą Meksikos sunkiose valandose. Savo žodyje popiežius prisiminė savo pirmąją kelionę į užsienį. Kelionė buvo jo vizitas Meksikoje 1979 m. sausio mėn.

Meksikos vyriausybė ragina pasaulio žmones nesustabdyti turizmo. Po drebėjimų pastebėta, kad daug amerikiečių atšaukė savo planus. Meksikos turizmo ministeris pasakė New York'e, kad iš 25,000 Meksikos miesto viešbučių kambarių tik 750 sunaikino drebėjimas. Kiti laukia svečių. Drebėjimas palietė tik nedidelę miesto dalį, apie 1,5 nuoš. viso regiono. Autobusai, viešbučiai, traukiniai veikia toliau. Turizmas yra antras didžiausias Meksikos pajamų šaltinis po naftos pardavimo. Meksikai reikia pinigų. Žmonės prašomi nesiųsti maisto, vaistų ar drabužių, bet — pinigų.

Prezidento žmona Nancy Meksikos mieste susitiko garsų solistą Placido Dominogo. Jis niekam nežinant padė-

jo darbininkams ieškoti griuvėsiuose likusių žmonių. vienam sugriautame pastate gyveno jo giminaičiai: dėdės ir jų šeima nariai.

Iš griuvėsių pavyko išgelbėti keliolika gyvų žmonių, jų tarpe 10 dienų amžiaus mergytę, kuri liko gyva po motinos kūno. Tarp žuvusių buvo 90 kūdikų. Viena motina pagimdė traukiamą iš griuvėsių.

Jungtinėse Tautose

New Yorkas. — Sekretorius George Shultz pasakė kalbą JT Generalinėje asamblėjoje. Jis ragino sovietų vyriausybę mesti propagandiniusėjimus pasinaudoti istorine proga sumažinti branduolinio karo grėsmę. Jis ragino pasaulį paremti sukilimus prieš komunistinę priespaudą Afganistane, Kambodijoje, Angoloje ir Nikaragvoje. Tose šalyse tautiniai išsivadavimo judėjimai bando išsivaduoti iš komunistinio, kolonializmo, pasakė Shultz.

Sovietų spauda pavadino Shulzo kalbą vienašališka, nes jis Amerikos politiką nušvietė gražiomis spalvomis. Vakar turėjo kalbėti sovietų ministeris Shevardnadze. Trečiadienį jis turi pasimatyti su sekretoriumi Shultz, o penktadienį rengiasi aplankyti prezidentą Reaganą Washington'e. Shevardnadze susitikimas su Britanijos užsienio reikalų ministru buvęs šaltokas, įtemptas dėl neseniai kilusio šnipinėjimo skandalo ir abipusio diplomatų ištremimo.



Prezidentas Reaganas svarstė JAV ūkininkų pergyvenamą finansinę krizę. Kairėje Robert Dealano, JAV ūkininkų organizacijos (Farm Bureau Federation) pirmininkas. Dešinėje žemės ūkio sekretorius John Block.

Prekybos deficitas dėmesio centre

Washingtonas. — Prezidentas Reaganas pirmadienį pasakė kalbą apie užsienio prekybos problemas. Jis pasisakė prieš „prekybos karą“. Jis toliau palaiko laisvos rinkos principus ir smerkia protekcionizmą. Prezidentas tačiau išpėjo prekybos partnerius: „Aš nestovėsiu šalia ir nežiūrėsiu, kaip Amerikos biznizai bankrutuoja dėl neteisingų prekybos veiksmų užsienyje. Aš nestovėsiu abejingas ir nesterbėsiu, kaip Amerikos darbininkai praranda darbus, nes kitos šalys lauko žaidimo taisykles“.

Kaip jau rašyta, Amerika, Britanija, Japonija, Vakarų Vokietija ir Prancūzija susitarė bendromis jėgomis mažinti iškilusių dolerio vertę. Prezidentas sudarė specialią komisiją, kuri stebės kur ir kaip pasauliui laužomos „teisingos prekybos“ taisyklės. Prezidentas sudarė 300 mil. dol. fondą, kuris padės pramonės šakoms, eksportuojančioms savo gaminius į užsienį.

Administracijos kritikai Kongrese sako, kad prezidento pastangos atėjo per vėlai ir jos nepakankamos. Kongrese yra apie 300 įstatymų projektų, kurie suvaržys užsienio prekių plaukimą į Ameriką.

Tarptautinė Prekybos Administracija (ITA) neseniai paskelbė raportą, kuriame nurodoma, jog viena iš pastoviausių Amerikos deficitų užsienio prekyboje priežasčių yra pastovus naftos deficitas. Skirtumas tarp naftos pirkimo ir pardavimo siekė 1980 m. 79 bil. dol. Šiuo metu jis kiek sumažėjo: 1983 m. buvo 50,7 bil. dol.

Netikėtai, sakoma raporte, sumažėjo žemės ūkio prekių eksportas. Per šiu metų pirmuosius penkis mėnesius žemės ūkio gaminių parduota 20 nuoš. mažiau negu per tą patį laikotarpį 1984 m. Mažiau Amerikos javų pirkio Indija, Kinija ir Saudi Arabija.

Amerikos vartotojai dažniausia pritaria užsienio prekių suvaržymui. Viešosios opinijos tyrimai visada parodo, kad daugumas pasisako už Amerikos pramonės gynimą, už darbininkų darbų išlaikymą, tačiau praktikoje amerikiečiai mielai perka užsienio prekes, jei jos gerai pagamintos ir pigesnės. Jei

1974 m. moterų drabužių gaminių užsienį, pareikalavimas buvo 16 nuoš., tai 1984 m. užsienio drabužiai moterims jau siekė 33 nuoš. Moteriškų batų, užsienį gamintų, parduota 54 nuoš. Užsienį gamintų vyrų rūbų dalis pernai buvo 25 nuoš. Moterų papuošalų dalis buvo 30 nuoš. Radijo aparatai, televizijai dalį pinigų sudarė 60 nuoš., dviračių — 42 nuoš., muzikos instrumentų — 28 nuoš.

Sakoma, kad dėl užsienio prekių įsiveržimo į Amerikos rinką kaltas stiprus doleris. Daug pramonės valstybių įkėlė koją į rinką, kuri anksčiau dominavo Amerikos bendrovės. Didžiausią įsiveržimą padarė Japonija ir vadinamos NIKS valstybės (Newly-industrialising Countries): Hong Kongas, Singapuras, Pietinė Korėja ir Taivanas. Sakoma, kad toms šalims dolerio vertės keitimas mažai atsilieptų, nes jos savo valiutas pagrindžia tuo pačiu JAV doleriu. „Pigesnis“ doleris padarytų mažą skirtumą ir prekyboje su Japonija, kuri turi 36 bil. dol. perteklių. Meksikai, Brazilijai ir Azijos pramonės šalims svarbu išlaikyti perteklių, nes jos turi Amerikai nemažai skolų. Kontroluodama prekybą su tomis šalimis, vyriausybė skaudžiai pakenktų Amerikos bankams.

Kongrese kalbama apie prekybos suvaržymą. Tiesa, daug užsienio valstybių turi įsivedusios Amerikos prekių įvairius varžymus. Japonija neperka Amerikos miško medžiagos fanieros lakštų, nes pagal japonų standartus jie nepakankamai „išlyginti“, nepakankamai „švelnūs“. Japonai neperka pramonės mašinų, nes patys gamina savo. Kanada įsivedė 30 dienų karantiną iš Amerikos ateinančioms bekonoms. Argentina, Brazilija, Meksika, Pietų Korėja, Taivanas, Jugoslavija neįsileidžia Amerikos vaistų, nes, prikišama, kad Amerikos patentų įstatymai nepakankamai tvirti ir reikia turėti nemalonumų su tų produktų kopijavimu, padirbinėjimu. Panašiai dėl tų patentų neaiškumo Brazilija, Taivanas ir Pietų Korėja kaltina ir Amerikos elektroninius gaminius. Kanada nepriima važdžiams nuodyti chemikalų, nes jie turi pavojingų elementų. Europos Rinka nustatė

ribą Amerikos plienui: 8 nuoš. visos rinkos pareikalavimo. Kanada nepriima vielos ir jos gaminių, kabelių, nustatė miltus 3 kart aukštesnius už Amerikos miltus. Brazilija, Taivanas ir Pietų Korėja siekia sumažinti iš Amerikos ateinančią kosmetiką, muitai nepaprastai aukšti.

Amerika nėra be nuodėmės su savo varžymais. Pavyzdžiui, neleidžiama įvežti Amerikos autorių knygų, jei jos spausdintos užsienyje. Europiečiai skundžiasi, kad tai kainuoja jiems 250 mil. dol. kasmet. Neleidžiama be didelių miltų įvežti į Ameriką vitaminų B-12. Amerikos bendrovės, kurios daugiau eksportuoja, nemoka pajamų mokesčių, jie atidedami neribotam laikui. Dėl to skundėsi subsidijomis kaltinamos Europos bendrovės. Mokesčių atidėjimas yra irgi subsidijų rūšis, sako jos. Amerika nesilaiko laisvos prekybos taisyklių: ryžių, alaus, cukraus, pieno gaminių ir kitų produktų prekyboje. Amerika priėmė įstatymus, kaip: Aliaskos Šiaurinio pakraščio naftos negalima eksportuoti. Negalima išvežti miško medžiagos iš federalinė vyriausybės priklausiančių miškų. Kompiuterių, kai kurių elektronikos gaminių negalima eksportuoti dėl valstybės saugumo sumetimų. Amerika įsileidžia plieną, tik nedaugiau penktadalio visos rinkos. Cukraus riba yra 2,5 mil. tonų. Motociklams uždėti aukšti muitai, net 20 nuoš. motociklo kainos. Žemės riešutų importas siekia tik 0,1 nuoš. viso suvartojamo derliaus. Drabužiams irgi uždėtas apribojimas, be to 26 nuoš. muitai.

Laisvosios prekybos gynėjai nurodo, kad paskelbus dar daugiau suvaržymų, pakėlus muitus, nustačius kvotas, užsienio prekybos deficitas sumažėtų, tačiau tik apie 10 bil. Užtat užsienio šalys dar daugiau suvaržytų Amerikos prekių importą ir tai padarytų dar didesni nuostolių Amerikos pramonei ir žemės ūkiui.

Juodųjų musulmonų Amerikoje vadas Louis Farrakhan jau planuoja pasakyti kalbą New Yorko Madison Square Garden salėje. Jo neseniai pasakytos kalbos Los Angeles mieste sujudino Amerikos žydus. Daug kas kritikavo juoda musulmoną. New Yorko meras Koch protestavo dėl Farrakhano išsišokimų ir pavadino jį „nacių dvasininko uniformoje“.

Pietų Afrika padeda Savimbiui

Johannesburg. — Pietų Afrikos vyriausybė, spaudžiama namie ir užsieniuose užbaigti savo rasių atskyrimo kursą, parodė karines linijas. Penktadienį pirmąsyk vyriausybė pripažino, kad jos karinis įsiveržimas į kaimyninę Angolą skirtas suteikti antikomunistiniams sukilėliams, kovojantiems prieš marksistinę Angolos valdžią „moralinę, materialinę ir humanitarinę pagalbą“. Gynybos ministeris gen. Malan pasakė spaudos konferencijoje, kad ir kitos Vakarų valstybės turėtų aiškiai pasisakyti, kur jos stovi šiame konflikte. Mums rūpi laisvė šiame kontinente, todėl mes palaikome su UNITA (Nacionalinė unija visiškai Angolos nepriklausomybei) santykius, pasakė gen. Malan, pridėdamas, kad atėjus į valdžią Sovietų Sąjungoje Michailui Gorbačioviui, jis atsinešė naują taktiką, surištą su gudresne strategija, kurioje su muskulinga agresija rišasi gražūs žodžiai. Mes remiame UNITA Angoloje, nes mums rūpi kubiečių ir kitų komunistų užsieniečių intervencija. Mums reikia sustabdyti marksistų infiltraciją ir ekspansiją, pasakė generolas Malan.

Jono Savimbi vadovaujama sukilėlių kariuomenė buvo viena iš trijų Angolos grupių, kurios varžėsi dėl Angolos valdžios, kai Portugalija pasiūlė nepriklausomybę. Savimbi rėmė Pietų Afriką, jis gaudavo paramą ir iš komunistinės Kinijos, tačiau Angolos valdžią pasigrobė Kubos remiamas Angolos išvadavimo liaudies judėjimas. Tuomet Savimbi pasitraukė į džungles ir iš ten iki šiol veda kovą. Paskutiniu metu, Angolos valdžios žiniomis, Angolos kariuomenė priartėjo prie Savimbio štabo stovyklos, kuri yra Angolos pietryčiuose, netoli Zambijos ir Pietų-Vakarų Afrikos (Namibijos) sienos. Stebėtojų žiniomis, ši Angolos ofensyva yra didžiausia Angolos civilinė kare, kuris užtruko jau 10 metų. Todėl Savimbiui ir pagalbai iš jo Pietų Afrikos respublika. Generolas Malan pasakė, kad P. Afrika sustabdys savo paramą Savimbio jėgoms su sąlyga, kad iš Angolos bus ištrauktos visos karinės užsienio pajėgos.

Pietų ir Šiaurės Korėjų bandymas suvesti karo atskirtas šėimas pasibaigė sėkmingai. Visi korėjiečiai, kuriems buvo leista aplankyti gimines kitoje pusėje, grįžo namo. Stebėtojai rašo, kad šiaurės korėjiečiai pasižymėjo propagandiniais pareiškimais. Pietietis katalikų vyskupas, susitikęs šiaurėje seniai matytą seserį, išgirdo iš jos pamokslą, kad vieta, kur ji dabar gyvena, yra tikras dangus. Ji kaltino jį, kad jis manęs eiti į dangų po mirties. Ji nesutiko su vyskupo pareiškimu, kad jos smegenys tikrai gerai išplauti.

Naujosios Zelandijos premjeras David Lange pareiškė, kad jo vyriausybė reikalauja iš Prancūzijos reparacijų už padarytus materialinius ir moralinius nuostolius, už suverenumo pažeidimą, puolant pacifistų ir gamtos globėjų laivą. Prancūzija jau pripažino, kad šį puolimą vykdė jos saugumo agentai.

nio jėgos. Kaip žinoma, Kuba Angoloje pastoviai laiko apie 30,000 kareivių.

Kas tas Angolos sukilėlių vadas Savimbi? Vakaruose kairieji jį laiko gudriu oportunistu, kuris nebūtų daug geresnis už dabartinę Angolos vyriausybę. Jam prikišama, kad jis abejingas juodųjų vargams Pietų Afrikoje ir yra pavadinęs P. Afrikos prezidentą Bothą „savo draugu“. Kiti kalba, kad Jonas Savimbi yra juodasis nacionalistas radikalas. Jis dažnai kritikuoja dabartinę Angolos valdžią, kad ji turi daug baltųjų ir maišytos rasės tarnautojų. Kalbėdamas juodiesiems šalininkams, Savimbi pabrėžia, kad kai jis bus Angolos prezidentas, visi tarnautojai bus juodi. Kai kuriems baltiesiems nepatinka ir tai, kad Savimbio jėgos jau ne kartą yra pabandžiusios Angoloje dirbančius baltuosius, kuriuos vėliau paleidžia propagandos tikslams. Savimbi kiles iš didžiausios Angolos genties, kuri laiko jį savo vadu. Kalbės jis kaltina dabartinę komunistų valdžią, kad ji prisimė baltųjų ideologiją — marksizmą, kuris juodiesiems žmonėms esąs visai svetimas, Afrikai netinka. Kaltinamas, kad jis gerai sugyvena su Pietų Afrika, jis aiškina, kad dabar, vykstant atšiauriai kovai, jis negalys pasirinkti draugų ir turi dėtis su tais, kurie jį remia.

Pietų Afrika sekmdienį paskelbė, kad jos kariuomenė baigė misiją Angoloje. Buvo nušauti ar paimti nelaisvėn 69 teroristai, įvyko devyni mūšiai, keturi amunicijos sandėliai sunaikinti.

Angoloje užsienio korespondentams pasirodė sukilėlių prieš Angolos vyriausybę vadas Jonas Savimbi. Jis pasiskundė, kad jo jėgos (apie 12,000 kareivių) puola 20,000 Angolos kareivių, kuriems vadovauja kubiečiai ar sovietai. Pastarieji valdo tankus ir lėktuvus. Jam gali tekti pasitraukti iš Jambos miesto, kuris ilgus metus buvo jo valdomos apygardos sostinė. Jis ir dabar vadina Jambą „laikinąja Angolos sostine“. Korespondentai prisimena, kad buvę Angolos kolonistai portugalai šį Angolos regioną, neturintį miestų ir geresnių kelių, neoficialiai vadindavo „pasaulio pakraščiu“. Čia laikosi Savimbio jėgos.

Puolimas vyksta dviem frontais, pasakojo Savimbi. Sovietų kariai tvarko artileriją, šarvuotus ir skraido helikopteriai. Ofensyva prasidėjo prieš 55 dienas. Pietų Afrikos aviacija sudavė užpuolikams kelis smūgius. Angola giriiasi, kad du P. Afrikos kareiviai žuvo kautynėse, tačiau Savimbi tai neigia, sakydamas, kad P. Afrikos kariai mūšuose nedalyvavo.

KALENDORIUS

Rugšėjo 25 d.: Kleopas, Aurelija, Vientautas, Zelvė.

Rugšėjo 26 d.: Kosmas ir Damijonas, Vydenis, Gražina.

ORAS

Saulė teka 6:40, leidžiasi 6:45.

Saulėta, temperatūra dieną 55 L, naktį 40 L.

SKAUTYBĖS

GLOBOJA CHICAGOS SKAUTININKŲ-KŲ RAMOVĖ

Redaguoja v.s. Irena Regienė, 2652 W. 65th St., Chicago, IL 60629

II-JI TUNTININKŲ KONFERENCIJA

LSS Seserijos ir Brolijos kviečiama II-ji tuntininkų konferencija įvyks spalio 12-14 d. Beaumont stovyklavietėje, Rock Creek, Ohio, netoli Clevelando.

Tuntininkų konferencijos programos vedėjai yra VS Pavaduotojai — jvs Marija Vasiliauskienė ir ps Algis Senkus. Administracinę atsakomybę neša LSS Seserija.

Kviečiami visi tuntininkai — es/vietininkai, es. jų pavaduotojai, os ir rekomenduoti vadovai, es, skautininkų, ių draugovių vadovai, es, rajonų vadeivai, es ir vadės, ai, skyrių vedėjai, os ir Pirmijos nariai, es.

Konferencijos mokestis — 40 dol. (JAV doleriais). Registracija iki spalio 1 d., įmokant 10 dol., pas ps. Danutę Belzinskienę, 312 Claymore Blvd., Richmond Hts., OH 44143. Tel. 216 / 486-5634.

Tikimasi entuziastingo vadovų, u reagavimo ir idėjų bei rezultatais našios konferencijos! Ankstyva registracija labai palengvintu paruošos darbą. Laukiame!

Budėkime!

us fil Kazys Matonis
LSB Vyriausias Skautininkas

us tn Stefa Gedgaudienė
LSS Vyriausia Skautininkė

MIELI TUNTININKAI, ES VIETININKAI, ES,

Ši Konferencija yra Jūsų! Suvažiuosite ne tik pasiklausyti, pabendrauti, pasimokyti, bet ir panaudoti ją kaip galimybę iškelti savo mintis, idėjas, pasidalinti džiaugsmu ir problemomis, bei patiekti klausimus ir pageidavimus Vyr. Skautininkams ir jų vadovų skyrių vedėjams, joms. Pageidautina, kad iš kiekvieno vieneto konferencijoje dalyvautų tuntininkas, es, jų pavaduotojai, os ir adjutantai, es.

Atvykstantieji turėtų atsivežti:

Tvarkingą išvežimą ir darbo uniformą;

Šiltesnę aprangą prie lauko; Miegmaišį ir asmeninius reikmenis;

Tuntų vėliavas ir gaires; Albumus ar lapus su savo vieneto darbų nuotraukomis;

Paruoštus klausimus Vyr. Skautininkams ir skyrių vedėjams, joms dėl veiklos.

Svarbiausia — atsivežti: Draugiškumą, Supratimą, Šypsena, Gerą nuotaiką ir Šukį!

Budėkime!

Programos Vedėjai
jus Marija Vasiliauskienė, VSP

ps Algis Senkus, VSP

LAUŽAI „BALTIJOS“ STOVYKLOJE

Stovyklos laužų nuotaka gera. Dalyviai pilni energijos, linksmos dainų pravedėjos grakščiai mojuoja ritmą, gerai sukratas laužas smagiai liepsnoja. Pasirodymai vaizdingi: rodomas vadovų smarkumas, stovyklautojų bėdos, įstatuose išreikšta išmintis bei praktiškas idealizmas.

Smagu stovykloje laužo rate vakarais, ypač kai visi ir visos dalyvauja. Stovyklautojų tarpe jaučiasi daug talentų, kūrybinių sugebėjimų ir laukios vaizduotės. Taip pat daug sveiko humoro.

Reikia pagirti jauniausius brolius ir jauniausias seses už jų drąsiai atliekamas roles rate prie ugnies.

Ši stovykla susilauks gražių rezultatų vakarais prie laužo, nes yra daug gražių balsų, yra daug entuziazmo. Yra ir noro padirbėti, paplanuoti, pasimokyti. Juk sunku traukti dariniai dainą, nemokant jos žodžių. Nežiūrint, kaip dainų pravedėja stengsis išlaikyti dainos ritmą, jei visų akys bus įbėstos į dainorelius, — niekas nesugebės matyti dirgavimo.

Visiems patinka pasirodymai. Žiūrovai nori ir matyti ir



Šv. Jurgio sueigą Clevelande baigiant.

Nuotr. V. Bacevičiaus

DETROITO SKAUTAI PRADEDA VEIKLOS METUS

Detroito skautai ir skautės naujuosius veiklos metus pradeda sekmadienį, rugsėjo 29 d., Visi „Gabijos“ ir „Baltijos“ tuntų broliai ir sesės renkasi Dievo Apvaizdos parapijos sodelyje. 12 val. rikiuojamės vienetais su gairėmis, gairėmis. Dėvima darbo uniformomis. Maistą gamins prityrę skautai ir skautės. Dainuosime, žaisime, ir draugausime visi — aguonėlės ir giliukai, paukštytės ir vilkiukai, skautės ir skautai, vyr. skautės ir vyčiai, vadovai, vės ir tėveliai.

VYR. SKAUTININKŲ DETROITE

Šį penktadienį, rugpjūčio 27 d. 7 val. vak. šaukiama Detroito

to „Gabijos“ tunto vadijos, skautininkų, židinių bei vyr. skautių vakaronė. Renkamasi pas ps. Dalią Gilvydienę, 30325 Woodside Dr., Franklin. Sueigoje dalyvauja ir LSS Vyriausioji skautininkė vs. tn. Stefa Gedgaudienė. Dalyvaukime visos!

KURSAI

Spalio 26-27 d. — JAV Vidurio rajono draugininkų, kių kursai Ateitininkų namuose Lemonte.

SUVAŽIAVIMAI

Spalio 12-14 d. — tuntininkų, kių konferencija Beaumont stovyklavietėje Rick Creek, Ohio. (Netoli Clevelando).



Clevelando skautų, ių stovykloje JAV Vidurio rajono vadeiva s. Gediminas Deveikis prisega Pažangumo žymenį broliui P. Tallat-Kelpšai.

Nuotr. V. Bacevičiaus

ATIDEDAMA SPORTO ŠVENTĖ

suprasti, kas bandoma parodyti. Bet laužo liepsna duoda ribotą apšvietimą. Jis skiriasi nuo teatro scenos. Ten ir mažiausi užrašai, ir mandriaušiai pasiūti kostiumai aiškiai matosi. Bet prie laužo yra kitaip. Tų detalių nesimato, todėl jų ir nereikia. Čia svarbiausia pasirodymo išraiška — vaizdingas siluetas ir tautiški žaidimai. Įvairiausi žmonių jausmai gali būti pavaizduoti kūno judesiu. Pavyzdžiui, drąsuolis žygiuoja iškelta galva, atstatyta kritinė, o tuo tarpu balius žmogelis eina netikra eiseną, susikūprinęs. Arba piktas žmogus grūmoja, švelnus — glosto.

Labai svarbu pradėti laužą įspūdinga apeiga. Ji gali būti pritaikyta prie gražios pasirinktos minties. Toliau, vystant tos minties gilesnę prasmę, prie pasisekimo daug prisidėtų atitinkamai pasirinktos dainos, pritaikyti pasirodymai.

Skautiškas laužas visuomet turi duoti ką nors atmintino. Taip pat visame pasaulyje skautiškas laužas baigiamas ramiai, maloniai užbaigiant darbingą dieną. Skautiško laužo kokybė yra labai svarbi, nes laužai yra ypatingų pergyvenimų skautavimo dalis.

Todėl laužo vieta visose skautiškose stovyklose yra gerbiama ir tvarkingai bei švariai užlaikoma.

Sesė Zelenienė

STUDIJŲ DIENOS DRAUGININKAMS

JAV Vidurio rajono vadovybė ruošia vadovavimo pasitbulinimo studijų dienas visiems šio rajono draugininkams, kems, laivų vadams, ems ir jų vadovams.

Studijų dienos vyks spalio 26-27 dienomis netoli Chicago — Lemonte esančiuose Ateitininkų namuose. Čia bus ne tik mokomasi ir diskutuojama, bet ir gyvenama — valgoma, bendraujama ir nakvojama. Programa numatyta jaunuosius vadovus supažindinti su praktišku vadovavimu, kad jis būtų sėkmingas vadovui ir naudingas vadovaujamiems skautams, tams.

Visi tuntininkai ir vietininkai raginami atsivežti visus savo jaunuosius vadovus, vės ir šias studijų dienas ir tuomi užsitikrinti našesnę veiklą vienetuose. Siųsti tik vadovavimui tinkančius ir juos susidomėjusius brolius ir seses.

Programoje numatyta:

parodomosios sueigos; diskusijos; ideologiniai ir informaciniai pašnekesiai; iškilų planavimas; iškylos; laužas; vakaronė.

Studijų dienų dalyviai registruojasi iki spalio 20 d. pas v.s. Joną Paronį, 6216 S. Whipple St., Chicago, IL 60629. Tel. (312) 737-2261. Studijų dienų mokestis — 30 dol. asmeniui.

Visi dalyviai privalo atsivežti išvežimą bei darbo uniformas, miegmaišius ir asmeninius reikmenis. Primenama, kad gali būti reikalingi ir šiltesni švarkai, patogūs batai iškylai.

Studijų dienos vyks: Ateitininkų namai, 127 St. ir Archer Ave. (Kelias #171), Lemont, IL. Tel. 257-9767.

Iš toliau atvykstantieji bus laukiami spalio 25 d. vakare.

JAV Vidurio rajono vadovybė

MĖGSTŲ STOVYKLĄ

Aš mėgstu stovyklą. Už tai aš turiu daug draugų čia. Mano draugės yra Vilija, Olivija, Kristina, Lisa ir Ramunė.

Audra Grigaliūnaitė



Iškilmingoje tunto sueigoje jaunesniųjų skautių įžodį duoda clevelandiškes paukštytės K. Ziedonytė ir G. Bublytė.

Nuotr. V. Bacevičiaus

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY (USPS-161000)

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, Dec. 26th, and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society. Second class postage paid at Chicago, IL.

Postmaster: Send address changes to Draugas 4645 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Subscription Rates \$53.00 — Chicago, Cook County, Illinois and Canada. Elsewhere in the U.S.A. \$53.00. Foreign countries \$53.00.

Pasto išlaidas mažinant, pakvitatimai už gautas prenumeras nesunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokėstį, atžymima, iki kada yra užsimokėjus.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams 1/2 metų 3 mėn.	
Chicago ir Cook County	\$53.00 \$30.00 \$20.00	
Kanadoje (U.S.A. dol.)	\$53.00 \$30.00 \$20.00	
Užsienyje	\$53.00 \$30.00 \$20.00	
Kitur — Amerikoje	\$53.00 \$30.00 \$20.00	
Savaitinis (Seftad. pried.)	\$30.00 \$19.00 —	

- Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.
- Redakcija dirba kasdien nuo 8:30—4:00, šeštadieniais nedirba.

- Redakcija straipsnius taisyti nesiima. Neusaudotų straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už eilinių turinį neatsako. Skelbimų kainos prišunčiamos gavus prašymą.

ŠEŠKAS

Viena vakarą aš mačiau šešką. Jis turėjo didelę uodegą. Jis irgi turėjo baltą liniją per nugarą. Jis taip pat labai smirdėjo!!!

Vilija Janškytė

DR. KENNETH J. YERKES

DANTŲ GYDYTOJAS
Pensininkams nuolaida
2436 W. Lithuanian Plaza Court
Chicago, Illinois 60629
Tel. 925-8288
Valandos pagal susitarimą

Dr. Romualdas Povilaitis

DANTŲ GYDYTOJAS
Tel. 767-7575
5780 Archer Ave.
(6 blokas į vakarus nuo Cicero Ave.)
Valandos pagal susitarimą

DR. VJAY BAJAJ

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS
IR ODOS CHIRURGIJA
(aukliai nuimami ofisai)
2434 W. 71 Street, Chicago
Tel. 434-5849 (veikia 24 val.)
Val: pirm., antr., ketv., penkt.
nuo 12 iki 6 v.v.

DR. K. G. BALUKAS

Akušerija ir moterų ligos
Ginekologinė Chirurgija
6449 So. Pulaski Road (Crawford Medical Building), Tel. LU 5-6446
Jei neatsiliepiu, skambinti 374-8004
Pirma ligoninė pagal susitarimą

Dr. Ant. Rudoko kabineta perėmė

DR. EDMUND E. CIARA
OPTOMETRISTAS
2709 West 51st Street
Tel. — 476-2400
Val. pagal susitarimą: pirm., ir ketv. 1-7; antr., ir penkt. 10-4; sešt. 10-2 val.

DR. E. DECKYS

GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR
EMOCINĖS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Tel. — 233-8553
SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS
3921 W. 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

DR. A. JENKINS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 West 63rd Street
Valandos pagal susitarimą

DR. K. A. JUCAS

ODOS LIGOS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA
Valandos pagal susitarimą

DR. ALGIRDAS KAVALIŪNAS

SPECIALYBĖ VIDAUS IR
KRAUJO LIGOS
Nechirurginis išsiplėtusių venų
ir hemoroidų gydymas
5540 S. Pulaski Road, Tel. 585-2802
Valandos pagal susitarimą:
Pirm., antr., ketv. ir penkt.

DR. WALTER J. KIRSTUK

Lietuviai gydytojas
3925 West 59th Street
Val: pirm., antr., ketv. ir penkt.
nuo 12-3 val. popiet ir 5-7 val. vak.
Treč. ir sešt. uždarėta

DR. IRENA KYRAS

DR. LAURA KYRAS
DANTŲ GYDYTOJOS
2659 W. 59 St., Chicago
Tel. 476-2112
Valandos pagal susitarimą

DR. P. KISIELIUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 val. vak.
išskyrus treč. Sešt. 12 iki 4 val. popiet

DR. IRENA KURAS

KODIKIŲ IR VAIKŲ LIGOS
SPECIALISTĖ
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street
Ofiso tel. RE 7-1168;
Rezid. 385-4811

Dr. Tumasonio ofiso perėmė

DR. S. LAL
SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS
2454 W. 71st Street
434-2123
Pirm. 2-7. Antr. ir
ketv. 9-12. Penkt. 11-2

Ofs. tel. LU 5-0348; Rez. PR 9-5533

DR. FRANCIS MAZEKA

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.
Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 12-4
o-9, antr. 12-6; penkt. 10-12; 1-6.

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.

F.A.C.C.
KARDIOLOGAS
Širdies ligos
6132 S. Kedzie Ave., Chicago
Valandos pagal susitarimą

Namų 584-5527

DR. ALGIS PAULIUS

ORTOPEDINĖS LIGOS —
CHIRURGIJA
6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. 925-2670
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. 742-0255
Valandos pagal susitarimą

Tel. 282-4422

DR. ROMAS PETKUS

AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
Chicago Eye Institute
4200 N. Central Ave.
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREKIS

DANTŲ GYDYTOJA
8104 S. Roberts Road
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. 563-0700
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS

(Kalba lietuviškai)
OPTOMETRISTAS
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir
"Contact lenses"
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Val. pagal susitarimą. Uždarėta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ PUSLĖS IR
PROSTATO CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val: antr. 1-4 p.p. ir ketv. 2-5 p.p.
Sešt. pagal susitarimą.
Ofiso tel. 776-2880, rez. 448-5545

776-9400

DR. ONA VASKEVIČIUS

(VASKAS)
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
6648 So. Albany Ave., Chicago
Val. antr. ir penkt. 3-5
kitos pagal susitarimą.

Edmundas Vižinas, M.D., S.C.

Specialybė — Vidaus ligų gydytojas
Kalbame lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. 585-7755

Ofs. tel. 586-3166; namų 381-3772

DR. PETRAS ŽLOBA

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6745 West 63rd Street
Val: pirm., antr. ketv. ir penkt. 3-6;
šeštadieniais pagal susitarimą



Californijos skautų Rambynų stovyklavietėje. Piešė Nezinoma Sesė

JAV gynybos raketos — JŲ BIJO MASKVA

Amerikiečių išrastos erdvių gynybos raketos jau pora kartų numušė dideliame aukštyje skrendantį satelitą. Reaganas nusistatęs tą erdvių gynybą toliau tobulinti, kad Amerika sustiprintų savo saugumą prieš priešų atomines bombas. Maskva šito baiminasi, vadinai tai „žvaigždžių karu“ ir grąsina, kad tai gali sprogdinti Reagano ir Gorbaciovo pasitarimus lapkričio mėnesį.

Šios prezidento Reagano pastangos vadinamos Strategic Defense Initiative, sutrumpintai SDI. Kremlius prieš tai veda ypatingai kietą propagandą. Specialistai nustatė, kad šios propagandos reikalingi Kremliaus investuoti net daugiau pinigų, negu buvo skyres propagandai prieš amerikiečių raketų įrengimą Europoje. Patys sovietai labai rūpinasi dirba plėsdami tokią apsaugą nuo raketų, bet Amerikai šias gynybos pastangas siekia sustabdyti. Maskva veidmainingai ir labai uoliai propaguoja savo „taikos“ propagandą, kad tik sustabdytų JAV erdvių gynybos planą. Labai gerai D. Britanijos premjerė Thatcher vieną savo kalbų, pasakytoją Tarptautinės demokratijos unijos suvažiavime, pabrėžė: „Vakariniams valstybėms bus pasiūlyta viliojančios viltys sumažinti ginklavinimą ir garantuoti pastovią taiką, kad tik Amerika atsisakytų išvystyti tas gynybos raketų SDI, kad tik D. Britanija ir Prancūzija atsisakytų savo atominių užpuoliką atgrasinančių raketų, vienu žodžiu, kad pasiduotų“.

Tačiau daugelis laisvojo pasaulio žmonių reikalauja supranta. Čia ypatingą iniciatyvą išvystė sąjūdis, vadinamas „High Frontier“, kuriam vadovauja atsargos gen. leit. Daniel O. Graham. Tas sąjūdis savo informacijoje pažymi, kad „atominio ginklavinimo užšaldymas“ pagrindiniu siekiu turi atmetimą tų gynybos raketų, populiariai vadinamą atmetimu „žvaigždžių karo“. Tai propagandai pora fondų net skiria apie 31 mil. dolerių. Net ir dvasiškai stengiamasi įtraukti į tą sąjūdį prieš gynybos raketų — SDI išvystymą, tačiau, kaip „High Frontier“ praneša, apie 2000 dvasiškų jau pasirašė deklaraciją, pritariančią strateginės gynybos išvystymui.

Gaila, kad kai kurių pačių amerikiečių spauda siūlo Reaganui atsisakyti tų gynybos raketų išvystymo, už tai mainais iš Gorbaciovo išsėdinti atakos raketų sumažinimą. Net ir kai kurie mokslo žmonės kelia balsą už tą propagandą vadinamą „atominių užšaldymą“ — gynybos raketų atsisakymą, nors daugelis žymių mokslo žmonių kaip tik skatina šioje srityje Sovietams neužsisiekti, pvz. tą mintį ypač pabrėžia mokslo žmogus dr. Robert Jastrow, Goddardo erdvių studijų instituto steigėjas prie NASA.

„High Frontier“ skelbia, kad Senate ir Atstovų rūmose didėja skaičius pritariančių šios gynybos išplėtimui. Atstovų rūmų daugumos vadovas Jim Wright laikraštyje „Washington Post“ (1985.I.5) rašė: „Mes neturime intencijos paleisti pirmą smūgį. Kodėl Sovietams nepasakyti: Jūs galite išleisti kiek tik jūs norite savo gynybos ginklą, kad tik tai nebūtų grėsmė kitiems?“. Tada nereikėtų tiek daug išleisti atakos ginklams“.

Kongresmanas Robert

Michael, Atstovų rūmų mažumos vadas, pareiškė: „Per 40 metų dvi didžiosios galybės stovėjo viena prieš kitą, laikydamos atominius kardus, pasirošiusios kovai. Prezidento Reagano istorinė strateginė gynybos iniciatyva tik klausia, ar negalima tų kardu pakeisti skydais? Tikrai mes turime duoti lėšų lengvatas, kad pamatytume, ar tokie skydai gali būti išvystyti...“ (Congressional Record, 1985 m. birž. 20 d.).

Panašiai yra pareiškęs ir Senato daugumos vadas Robert Doyle, o Senato mažumos vadas Robert Byrd tarė: „Sovietai labai susirūpinę strateginės gynybos iniciatyva ir tai gal buvo viena iš priežasčių, atvedusių juos prie derybų stalo. Aš remiu skyrimą lėšų tiems tyrimams“ (Dominion Post, 1985 m. kovo 20 d.).

Apklausinėjamai parodė, kad JAV gyventojų dauguma pritaria išvystymui tokios gynybos prieš priešų tolimo skridimo raketą. Mes dar neturime pilnai paruošto gynybos, bet jis gali būti išvystytas ir turi būti.

Šito siekiant ir susidarė aukščiausia minėta koalicija už strateginės gynybos iniciatyvą, už tokių gynybos raketų išvystymą. Ji nėra partinė, tik susirūpinusi JAV ir apskritai vakarų pasaulio saugumu.

Salia minėto jos pirmininko ats. gen. Graham vicepirmininkai yra senatoriai M. Wallop ir E. Hollings, kongresmanai B. Chapell ir J. Kemp. Jai jau pritaria 202 senatoriai ir kongresmanai, parodė savo prielankumą šių klausimų balsavimuose.

Iki šių metų rugšėjo 10 d. į tą sąjūdį jau buvo įsijungusios net 80 centrinių organizacijų, kaip Aviacijos seržantų sąjunga, Amerikos katalikų konferencija, Amerikos konservatyvieji, Amerikiečių laisvos Azijos taryba, Amerikos užsienio politikos institutas, Amerikos erdvių ribų komitetas, Amerikiečiai už laisvą Izraelį, Laivyno aviacijos sąjunga, Kanados konservatyviųjų centras, Kardinolo Mindszenty fundacija, Tarptautinio saugumo centras, JAV Kolegijų respublikonų komitetas, Tarptautinio saugumo taryba, Nepriklausomieji amerikiečiai, JAV konservatyvios politinės akcijos komitetas, JAV gynybos taryba, Atsargos karininkų sąjunga, Vietnamo veteranų institutas, buvusių Kubos politinių kalinių federacija ir daug kitų. Savo posėdyje rugšėjo 13 d. šiam gynybos išvystymo sąjūdžiui pritarė ir Amerikos Lietuvos Taryba.

Sovietų Sąjunga labai daug kartų parodė, kad ji savo susitarimų nesilaiko. Taigi ir naujomis sutartimis su Maskva negalima pasitikėti. Jos gali būti geros, bet jos bus veiksmingos tik tada, kai bus užnugaryje jėga, verčianti Kremliaus savo išpareigojimų laikytis, o viena iš tokių priemonių yra amerikiečių strateginės gynybos išvystymas, ko siekia prezidentas Reaganas. Teisingai prez. Reaganas 1985 m. liepos 13 d. per radiją kalbėjo: „Užtikrinti žmonių saugumą neapabokant atbaidyti Sovietų ataką abipusio sunaikinimo grėsme. Reikia priemonių sugauti ir sunaikinti raketą pirmą, negu jos pasieks mūsų ar mūsų sąjungininkų žemę“.

Juoz. Pr.

Nieko kito neįsivaikau, tik dangaus virš manęs ir kelio manimi.

R.T. Stevenson

Jeigu tu darai tai, ko nepri-
valai daryti, turi girdėti tai, ko
nenori girdėti.

Anonimas

PO TRIBUNOLO

Baltai ir skandinavų spauda (7)

Pirmadienio ryto VII.29 ir „Jyllands Posten“, iki šiol atokiau žvelgęs į įvykius, išsėdėdamas, pavadintą „Baltų likimas“. Pastebiu, kad buvo labai įdomios sovietinės reakcijos į tribunolą, kurį egzilu organizacija Pasaulio baltų kongresas suruošė Kopenhagoje. Oficialūs sovietiniai žinių biuras TASS yra panaudojęs kalboje blogiausius žodžius, aprašydamas rengėjus ir dalyvius... Tribu-

nas vadinamas „provokojantis antisovietiškas spektaklis, surežisuotas CIA“. Biuras teigia, kad vienas iš rengėjų buvo Sovietuose „nuteistas už vagystę ir įsilaizimą“. Vienas iš liudininkų apkaltamas kaip „alkoholikas ir vaistų piktnaudžiautojas, kuris dabar vaidina politinį emigrantą, kad padėtų savo broliui, atsidėdinti dvylikos metų kalėjimo bausmę Sovietų Sąjungoje už įsilaizimą ir krautuvę“ (!).

Toliau TASS konsekvenciškai apibūdina dalyvius kaip „atbukimo, nusikaltimo, kriminalizmo, vaistų piktnaudžiaavimo ir alkoholikų ar psichiatrinis atvejus“, o sovietinis žmogaus teisių kovotojas Vladimir Bukovski vadinamas „teroristu ir kriminalistu, kuris kencia nuo paranojiško noro pakarti ar pasmaugti ir užmušti visus raudonus, juodus ar žydus“.

Tokia salvė tegali Vakarose tik sukelti klausimą: kodėl reikalinga Sovietams nužeminti baltus egzilus iki tokio absurdo? Niekas, kas dar bent dalim savo proto naudojasi, negali nė truputį patikėti sovietine baltų egzilų charakteristika. Greičiausia,

Sovietams nepaprastai nepatogu, kai jiems primenamas sunkus trijų Pabaltijo kraštų likimas kaip tik dabar: juk artimoje ateityje susitinka 35 užsienio ministeriai iš Europos, JAV ir Kanados Helsinkyje paminėti dešimt metų saugumo ir bendradarbiavimo Europoje konferencijos sukaityti.

Bet trijose Pabaltijo valstybėse saugumas yra saugumo policijos rankose, ir bendradarbiavimą su kitom valstybėmis nusprendžia Maskva, nes kraštai yra komunistų okupuoti nuo 1939 metų. Po to eilė atėjo Lenkijai, Rytų Vokietijai, Čekoslovakijai, Vengrijai, Bulgarijai ir Rumunijai, ir čia veikia tos pačios taisyklės bendradarbiavimui ir saugumui kaip trijose Pabaltijo valstybėse. Afganistane šiuo metu negalioja nei įstatymas, nei teisė — paties krašto gyventojams.

Tokiu būdu Sovietų įnašas ateinančiom Helsinkio konferencijai lieka grynai negatyvus. Nei Sovietų Rusijoje, nei Sovietų okupuotose ar kontroliuojamose kraštuose nėra įvykė matuotinių pažangos žingsnių. Tai baltiečių tribunolas priminė pasauliui. Dėl to nesuvaldomas sovietiškas pyktis.

Per Ahlmark
prieš užmaršį

Pirmadienį VII.29 „Politiken“ turi ilgą pasikalbėjimą su tribunolo teisėju Per Ahlmark. Jis puošiamas dailia šešių skilčių nuotrauka. Pasikalbėjimas pavadintas „Mes turime atsisukti prieš nevilį“ (antrinė antraštė: „Vakarai pamiršo baltus, sako

Per Ahlmark“). Pokalbį pravedė Susanne Nielsen.

Kai tarpukario metais švedai norėjo vasarą ekskursuoti, buvo labai madinga plaukti keltu į Taliną, Estijos didžiausią miestą. Jis yra arčiau Stokholmo negu Malmö. Geografija nėra pasikeitusi. Tačiau šiandien skandinavų šamonei Taliną gali būti svetimoj planetoj.

Praėjo keturiasdešimt metų, kai Sovietų Sąjunga pirmą okupavo, tada aneksavo, o galiausiai kolonizavo tris Pabaltijo kraštus. Tą mes esame kuone pamiršę — mūsų patogiose skandinaviskose demokratijose. Tai užmarštis, kurią buvęs Švedijos vicepremjeras Per Ahlmark vadina jaudinančia.

— Jei mes užmirštame baltų valstybių likimą, mes užmirštame save pačius. Tai galėjo būti mes. Tai galėjo būti Danija. Tai galėjo būti Švedija. Ir šiandien Vokietijai ar Anglijai žmonės galėtų atsilosti ir sakyti: „Taip, tai tikrai bevilniška, kas atsitiko su Danija. Verčiau tą pamirškime“.

Per Ahlmark, buvęs Svenska Folkpartiet pirmininkas, kuris paliko politiką, atsidėdamas poezijai ir visur dalyvaujant debatorių rolei, kaip jūry komisijos narys Baltų tribunole Kopenhagoje praeitą savaitę klausėsi ilgų, detalizuotų ataskaitų iš baltų egzilų. Anot jo, tai vyrai ir moterys, kurie nesutiko su Vakarų polinkiu naudoti nežinojimą kaip blogą pasiteisinimą neveikimui. Žmonės iš Estijos, Latvijos ir Lietuvos, kurių kiekvienas savitai

galėjo papasakoti apie pažeminimus, priepaūdą ir žmogaus teisių pažeidimus. Metų metai darbo stovyklose už Voice of America klausymąsi. Mirties bausmė už parlamentarizmo diskutavimą. Pasityčiojimas iš vaikų, kurie praktikuoja religiją.

Baltų kraštai —
unikalus atvejį

Per Ahlmark pats nesiprasė vietos jūry komisijoje, — ji kvietė. Bet buvo natūralu sakyti: aiū, taip, „nes aš nuo savo šešiolik metų kovojau už žmonių laisvę“. Jis nuolat sugrįžta prie vieno sakinio manifeste, kurį jūry komisija paskelbė penktadienį popiet. Jis skamba:

„Trijų Baltų kraštų istorija yra vienintelė visoje žmonijos istorijoje. Jokio kito vietos pasaulyje ankstyvesnės parlamentarinės demokratijos nebuvo okupuotos, aneksuotos ir po to kolonizuotos totalitarinės jėgos. Unikalus likimas užstarnauja unikalus politinės reakcijos iš pasaulio demokratiškų vyriausybų“.

Į klausimą, kaip toks manifestas iš viso gali turėti efektą. Per Ahlmark atsako, kad to jis nežino — tą parodyti tik ateitis. — Aš tik galiu sakyti, kad mes turim pareigą sekti vystymąsi. Mes turim sau išsiaiškinti, kad mes esam liudininkai trijų kraštų tapatybės ištrynimui. Mes tai pergyvename, kai girdime baltus egzilus ramiai ir susivaldančiai pasakojančius apie neįtikimą priepaūdą ir labiausiai apie savaime suprantamų teisių pažeidimus. Nežinau, kiek metų šie visi žmonės yra praleidę darbo stovyklose. Bet tai yra katastrofa, kurią jie turi jėgų analizuoti tiksliai ir inteligentiškai. Tai imponuoja.

Tribunolo dalyviai buvo vadinti fašistais ir CIA agentais. Bet po šių dienų visiems turi būti aišku, kad mes esam nei vieni, nei kiti. Paimk profesorį Teodor Veiter, Instituto etninėm mažumom vedėją Innsbrücke, arba Sir James Fawcett, Europos tarybos komisijos žmogaus teisių pirmininką Strassburge ir gerokai linkusį į kairę — ar šie žmonės galėtų būti fašistai? ... — Per Ahlmar garsiai nusijuokia.

Ko Sovietai siekia
Pabaltijje?

— Pabaltijo kraštų sąlygos mus nepalietė tuo būdu, kaip Lenkijos, — tešia Ahlmark. — Dėl to, kad Pabaltijo kraštai nebėra savarankiški. Jie neturi savo valdžios. Sovietiškoje šamoneje jie yra ištirin-

ti. Todėl iš vienos pusės, pasaulis žiūri į jų likimą kaip bevilnišką. Vien dėl to, kad Sovietų Sąjunga yra deportavusi didelę dalį gyventojų ir pakeitusi jų gyvenvietes karo stovyklomis. Tai veda neviltin. Bet kaip tik ta neviltis ir yra, prieš ką tribunolas atsisuka.

— Sovietų Sąjunga bando visokiais būdais įjungti Baltų kraštus į sovietų kultūrą. To kovoj kalba yra svarbus įrankis. Baltai rizikuoja bausme, kai jie desperatiškai bando išlaikyti savo pačių kalbą. Kalbą, kuri lygiai taip toli nuo rusų kaip nuo skandinavų kalbų.

Galima klausyti apie psichologines tokios priepaūdos išdavas. Ar gali tautinė tapatybė ilgai išsilaikyti, jei tautai kliudoma save išsireikšti?

— Kai rusai bus baigę šį darbą (aš tai vadinčiau totalinių trijų kraštų tapatybės ištrynimu), tai liks tik teritorijos. Tik baltų žemė, taip sakant. Kaip gali tauta perduoti savo kalbą ir kultūrą ateinančiom kartom, jei net krautuvėse yra draudžiama kalbėti kitaip negu rusiškai?

— Tad šis slapukiškas vyksmas mane labai baimina. Žingsnis po žingsnio tautinė tapatybė yra pakasama. Turi tiesiog būti herojum, kad galėtum pasipriešinti visiems detalizuotiems draudimams. Baltai yra išstatyti prieš nepaprastai rizikingą kasdienybę.

— Tai liečia mus. Tribunolas negynė vien tik Baltų valstybes. Mes gynėme save pačius. Jei niekas neatsisot ir nekalbės apie žmogaus teises Baltų kraštuose, mes irgi negalime laukti, kad kas nors kalbės mūsų reikalui, jei mes patys būsim užpulti totalitarinės valstybės.

Per Ahlmark sako, kad jam imponavo egzilų savitvarda. Jis purto galvą, užsimindamas visokias konkrečias gyvenimo priepaūdų atmosferoje detales.

— Aš tiesiog tą ant savo odos jaučiau. Jie ateina iš Gulago, nuėina ramiai prie kalbėtojų pulto ir atsako tiksliai į visokius klausimus. Tai yra pasaulis, kurio mes negalime įsivaizduoti. Žiaurumas, tamsa, beteisiškumas. Jie sako visai tyliai: „Tada aš buvau šiame darbo lageryje šešerius metus“.

— Kiek iš mūsų būtų gyvi ir galėtų šitaip kalbėti vien po dvejų metų? Išsaugoti savo vertę ir žmogiškumą po tokių pergyvenimų. Aš nematau, kad aš tai įstengčiau.

A.A.L.



Dalis dalyvių Tėvynės vakare Ateitininkų kongreso metu. Iš kairės: Juozas Baužys su žmona, dr. Kazys Ambrozaitis, D. Barzdukienė iš Washingtono ir Asta Kleizienė.

Nuotr. Sauliaus Girniaus

ATEITININKŲ DVASIA NEPALŪŽO

Atsiminimai iš moksleivių
veiklos draudimo laikų

ANTANAS MASIONIS

29

Vyskupai mūsų planą
gausiai paremia

Kaip buvo nutarta, taip ir vykdyta. Mūsų plane numatytos progos aplankyti vyskupus buvo jau beveik čia pat: kovo 4 d. buvo vyskupo Kazimiero Paltaroko vardinės, kovo 19 d. — vyskupo Juozapo Kukto ir balandžio 14 d. — vyskupo Justino Staugaičio. Geresnių progų negalėjo ir būti, ypač kad pačių pirmųjų pasitaikė mums vysk. Paltarokas. Tad Ateitininkų namuose gyvenęs Viktoras Palys, tuo metu lankęs Meno mokyklą, tuoj pat pradėjo piešti mums gražius meniškų adresus visiems siems vyskupams iš eilės. Kadangi vysk. Metislovas Reinsy dėstė V.D. universiteto Teologijos-Filosofijos fakultete, tai prof. Dovydaitis pasižadėjo pats vienas su juo susitarkyti. Kitus vyskupus aplankyti buvo pavesta man, kaip Moksleivių at-kų sąjungos pirmininkui.

Tad kovo 3 d., dar iš vakaro, išsirengiau į Panevėžį sveikinti vysk. Paltaroko (plačiau apie tai rašiau 1981 m. sausio mėn. „Drauge“, At-kų skyriu-
je, Nr. 20 ir 26). Kitą dieną, sekmadienį, pasveikinęs vyskupą iš ryto su visa eile kitų sveikintojų jo rezidencijoje, buvau vyskupo pakviestas užteiti vakare po visų dienos iškilmių ir po vakarienės, į kurią

irgi buvau pakviestas, į jo rezidenciją, kad galėtume apie moksleivius ateitininkus plačiau pasikalbėti, niekieno netrukdomi. Tuo basiai apsidžiaugiau, galvodamas, kad, jei vyskupas pats nori daugiau apie mūsų veiklą sužinoti, tai man visai nereikės varžytis ir galėsiu jam išskirti visai atvirai ir apie numatytą Gamtos Draugo ekskursiją.

Taip ir buvo. Susitikome su vyskupu jo rezidencijoje tik apie 10 val. vakaro. Nors vyskupas buvo po visos dienos iškilmių labai išvargęs, bet jis viskuo labai domėjosi, pats apie mūsų veikimą ir visus planus mane klausinėjo taip, kad mes išsėdėjome iki 11 val. nakties. Paskui jis manęs atsiprasė ir išėjo į savo darbo kambarį. Atėjęs jis paklojo prieš mane ant salono staliuko 10 šimtinį — visą 1000 litų. Aš net apstulbau iš nuostabos. „Čia mano šiočia tokia parama jūsų ruošiamam ekskursijai, ir telaimina jus Dievas“, pasakė vyskupas. Aš neradau net tinkamų žodžių jam už tai padėkoti.

Sitokia vyskupo K. Paltaroko parama nustebeino ne tik mane, bet ir visą centro valdybą. Kai aš jiems grįžęs namo apie tai pasakiau, jie manė, kad aš juokauju. Iš pradžių nenorėjo manim tikėti. Kadangi laivo pasamdymas kainavo apie 1500 litų, tai mes tik iš vieno vyskupo aukos jau galėjom apmokėti du trečdalius visos kelionės. Dabar jau buvo dingusios visokios abejonės, ir mums buvo aišku, kad ekskursija iš finansinės pusės pasisekė.

Ta kelionė į Panevėžį paliko man niekad neišdildomą įspūdį. Panevėžio moksleivių ateitininkų kuopai buvo pranešta, kad kovo 4 d. Moksleivių ateitininkų sąjungos centro valdybos pirmininkas atvyks į Panevėžį pasveikinti vyskupą jo vardinį progą ir norės susitikti su ateitininkais. Tad po iškilmingų pamaldų katedroje ir pietų buvo sušauktas moksleivių ateitininkų susirinkimas salėje po katedra. Prisirinko jaunimo pilnutėlė salė. Jau buvo

praeję pusantros metų po moksleivių ateitininkų veiklos uždraudimo, bet ten Panevėžy atrodė, kad apie tai niekas nebuvo nieko girdėjęs ir kad tokio draudimo nebuvo būta — tiek daug ten buvo susirinkę ir tokia laisva nuotaika ten tada viešpatavo. Tai buvo įmanoma ateitininkams tik turint tokių vyskupų, kurie jokių draudimų nepaisė, ir tokį pasiaukojantį vyskupo paskirtą tam jaunimui vadovą kun. Alfonsą Lipniūną, kurio irgi nebaidė jokios valdžios baudos.

Kadangi aš tik prieš porą savaitių buvau išėjęs iš kalėjimo, tad po mano sveikinimo žodžio buvau paprašytas pasidalinti su susirinkusiais savo įspūdžiais. Jie jau buvo girdėję iš Adolfo Damušio apie jo patirtį apie Varnių koncentracijos stovyklą, nes jis Varnių buvo atitremtas į Panevėžį, tad dabar norėjo išgirsti, kaip ten man buvo Kauno sunkiųjų darbų kalėjime ir prieš tai tremtyje. Tad ir dalinausi su jais tais įspūdžiais ir atsakinėjau į visokius klausimus. Tų klausimų buvo tiek daug, kad nebuvo galima į visus ir atsakyti, nes susirinkimas būtų užsitęsęs iki vidurnakčio, o man dar reikėjo eiti į vyskupo Paltaroko pagerbimą — vakarienę.

Užbaigiau savo įspūdžių prisiminimas tuos, su kuriais sėdėjau, kurie dainavo apie raudonas vėliavas ir kurie jautėsi „laisvi ir plieno stangose“, duodamas juos savo moksleiviams ateitininkams pavyzdžiu, ne nurodymams į jų idealus, bet į jų drąsą, kaip jie už tuos idealus kovoją. Jei jie drąsiai eina į kalėjimus ir tremtį už Markšą ir Leniną, kalbėdama moksleiviams ateitininkams, tai su kokia drąsa mes turime eiti už Kristų, kuris skelbė ne smurtą, bet taiką, ne neapykantą, o meilę ir meilumą komunistišką laisvę, kurios vardu nešama vergija, bet krikščionišką, kurios pagrindas yra teisingumas ir meilė net savo priešams.

(Bus daugiau)

BOSTONO ŽINIOS

MILDA BAKSYTĖ-
RICHARDSON
LIETUVIŠKUMO
PAVYZDYS

„Teisingai lietuvių sako, kad darbus darba, o kalbus kalbą randa. Gaila, kad juo toliau, juo mažiau mūsų visuomenėje atsiranda tokių, kurie įsijungia į lietuviškus darbus, o didėja skaičius tų, kurie tenkinasi kalbomis. Todėl visa mūsų veikla aiškiai silpnėja. Tai rodo faktai, kuriuos ne kartą savo programoje esame nurodę.

„Bet yra taip pat gražių, tiesiog pasigėrėtinų išimčių, kurias retai tepastebime, ar kartais net ignoruojame. O atrodo, kad turėtų būti priešingai. Jomis turėtume didžiuotis, jas privaletume visokeriopai remti ir kelti viešumon, rodydami kitiems pavyzdžiu, kuriuo reiktų sekti visiems. Juk ne naudos ir malonumų ieškojimu, bet tik darbu lietuviškuose baruose atliksime savo misiją už Lietuvos ribų.

„Ypač tenka džiaugtis, kai tokių šviesių išimčių pasirodo mūsų jaunijoje ka, toje, į kurią atsiremia visos mūsų visuomenės ateitis ir Lietuvos viltys. Stabtelkime prie konkretaus pavyzdžio. Kai dauguma mūsų vidurinėsios ir jauniosios kartos tesirūpina savo tiesioginiu darbu, profesija ar verslu, neradama laiko lietuviškiems reikalams, tai Massachusetts Institute of Technology (MIT) Bostone teoretinės fizikos skyriaus administratorė, vadinama „Project manager“, lietuvi, jaunosios kartos atstovė, nesitenkina tuo darbu iš kurio duona valgo, bet stengiasi atlikti savo pareigą lietuvių, iš kurios nei asmeninės naudos, nei malonumo ji nelaukia. Nors tiesioginis darbas įstaigoje reikalauja iš jos daug laiko ir atsidėjimo, bet ji dar randa laiko ir lietuviškiems reikalams. Jau kelintai metai ji yra Bostono aukštesniosios lituanistinės mokyklos mokytoja, privačiai moko lietuvių žagimius taisyklings lietuvių kalbos ir mielai atlieka kitus darbus, kurie prieš ją iškyla ar kuriais į ją kreipiasi.

„Kad tai nėra tuščiažodžiamas, štai keletas konkrečių faktų. Kiekvienais metais Massachusetts Institute of Technology (MIT) pasibaigus mokslo metų pirmajam semestru, visą sausio mėnesį ruošiami kultūriniai – moksliniai pasirodymai. Šiais metais išsurodė tuo pagrindu Lithuanian Cultural Exhibit – supažindinimą su Lietuva ir jos kultūra. Tai įvyko sausio 7 d. Parodos salės sienos uovbo apkabintos įvairių amžių Lietuvos žemėlapių, stebinusiais lankytojus lieliais Lietuvos plotais glieio praityje, o stalas apkrautas pavyzdžiais lietuvių periodinės spaudos, menininių kūrinių, albumais bei nokyklos vadovėliais. Atskirai buvo įrengta maža biblioteka knygų apie Lietuvą anglų alba, o taip pat rankdarbių parodėlė ir šiaudinukais apuosta Kalėdų eglutė, anktytojai labiausiai domėsi žemėlapiams ir knygomis.

„Kitas faktas – tai jos arbas garsiam Harvardo universitetui. Ten ji jau kelinas metus padeda studentams ngvistikos katedroje lietuvių albos reikalais. Pernai asarą, taigi atostogų metu, u teko dirbti šešias savaites u penkiais studentais. Išskyis vieną profesorį, visi kiti lasės nariai ruošiasi daktaro ipeniumi lingvistikos skyriu. Du iš jų yra indoeuropiečių alų specialistai. Po sėkminko darbo su šia grupe ji buvo akviesta praveisti pamokas okslo metų eigoje. Pavasarį i vėl pasiūlyta sugrįžti šį

rudenį ir praveisti naują lietuvių kalbos kursą, kuriame bus naujų studentų.

„Tai šviesi prošaivstė tamsėjancioje lietuviškoje padangėje. Ji patvirtina posakį, kad darbus darba, o kalbus kalbą randa. Šiuo gražių šviesulių yra Milda Bakšytė-Richardson, Sofijos ir Viktoro Bakšių iš Dorchester duktė, pianisto Vyto Bakšio sesuo, Bostono aukštesniosios lituanistinės mokyklos auklėtinė. O, kad jos pavyzdys patrauktų kitus mūsų vidurinėsios ir jauniosios kartos atstovus!

Prie šios „Laisvės varpo“ vedėjo Petro Viščinio kalbos, pasakytos „Laisvės varpo“ 1985.IX.1 d. programoje, mes dar norime pridėti. Kai Bostono buvo rengiamas šv. Kazimiero 500 metų mirties sukahties minėjimas Milda Bakšytė-Richardson, be didelių prašymų jungėsi į to minėjimo organizavimo darbą ir labai stropiai ir nuoširdžiai dirbo.

Tautą sudaro ne tik
gyvieji jos nariai

Tautos šventės minėjimo „Laisvės varpas“ rugsėjo 8 d. programoje kelė pagrindinę mintį: tautą sudaro ne tik gyvieji jos nariai, bet taip pat praeities kartos, jos istorija. Juo tauta geriau pažįsta savo istoriją ir mokosi iš jos, juo stipresni jos pagrindai, juo giliau ji yra įsitvirtinusi savo šaknimis. Tai ypač aktualu lietuvių tautai, kurios istorija yra tokia permaininga. Tautos šventės tikslas – stiprinti dabarties ir ateities kartų ryšius su mūsų praeitimi.

Po šių P. Viščinio įvadinių minčių plačiau apie Tautos šventę kalbėjo Lietuvos savanoris kūrėjas LŠST centro valdybos vicepirmininkas dr. Kazimieras Pautienis iš Floridos, kuris pabrėžė, kad lietuvis yra linkęs verčiau mirti, negu vengauti.

Rišant praeitį su dabartimi, perduota Švitrigailos priesaika iš Balio Sruogos dramos „Milžino paukštmė“, baladė apie kunigaikštį Žvelgaitį iš Balio Dvariono operos „Dalia“. Jono Aščio eilėraštis „Lietuva, tavimi niekas netikėjo“, Kazio Viktoro Banaicio sukurta daina „Žygis į Vilnių“. Visa programa baigta legendarinio Pile-ny kunigaikščio Margerio Airė-ja „Giname laisvę ateities kartų“ – ištrauka iš Vytauto Klovos operos „Pilėnai“. Minimoji medžiaga taip surikiuota ir sujungta, kad ryškiais vaizdais iškėlė Tautos šventę ir jos prasmę.

Zinant, kad „Laisvės varpo“ klausosi tūkstančiai ar dešimtys tūkstančių lietuvių, jos sudarymas ir perdavimas yra reikšmingas. Programą paruošė P. Viščinis, o perdavimo išlaidas apmokėjo Bostono ir apylinkės šaliai.

LITUANISTINĖ
MOKYKLA
PRADEJO DARBA

Bostono šeštadieninė lituanistinė mokykla naujus mokslo metus rugsėjo 14 d. pradėjo šv. Mišiomis šv. Petro parapijos bažnyčioje. Tuojuo- po Mišių vaikai, tėvai ir mokytojai vyko į Gavin mokyklą, kur vyko mokinių registracija ir mokslo pradžia. Mokytojai yra: direktorė – Daiva de Sa Pereira, o mokytojai – Judita Huston, Jūratė Aukštikalnėnė, Milda Richardson, Aldona Dabrilienė, Liuda Senutienė, Marius Navickas ir Mirga Girmiuviene.

Šiais metais įsteigtas ir lopšelis, tik mokslo metus pradėdant dar trūko mokytojų lopšeliui, darželiui ir 6-tai klasei. Tikimasi, kad mokytojai greit atsirast, o gal jau ir

MAŽOSIOS LIETUVOS
REZISTENCINIO SĄJŪDŽIO
SUAŽIAVIMAS

(Pabaiga)

Lietuvių politiniai
veiksniai ir Maž. Lietuva

Antrasis kalbėtojas, Maž. Lietuvos rezistencinio sąjūdžio prezidento narys Algis Regis, ilgesnį laiką buvęs VLIKo tarybos Lietuvos Sienu komisijos sekretorius, gildeno faktą, kad Lietuvos laisvinimo veiksniai yra nepateisinamai neveikūs Mažosios Lietuvos gynimo uždaviniuose. Jų veiklos pasirėkimuose, net oficialiuose leidiniuose, per neapdairumą ar nesusiavikimą Maž. Lietuva paliekama už Lietuvos ribų, tarytum šis kraštas nebūtų egzistavęs, tarytum visa tauta nesidalytų jo kultūriniais ir kalbiniais lobiais, tarytum šimtmečių tekmeje jis nebūtų nužymėtas laisvės kovotojų kapais. Žiaurioje okupacijoje kovojanti tauta tiki, kad laisvė jai atstovaujantys veiksniai tarptautiniame forume ryžtingai gina savos tautos gyvenimo erdvę. VLIKo valdyba ir taryba, vadovaujant kun. M. Krupavičiui ir E. Simonaičiui, 1950 m. didžiųjų Vakarų valstybių vyriausybės įteikė stipriai motyvuotą memorandumą, reikalaujantį Maž. Lietuvos įjungimo į atsistatysiančios Nepriklausomos Lietuvos valstybę (su Tilze, Karaliaučium ir vakari- nėmis sienomis maždaug sutampantiomis su pokarine Potsdamo linija). MLR sąjūdis įsijungė į VLIKą, kad mažlietuvių tėvyninai būtų atstovaujama visos Lietuvos išlaisvinimo pastangose. Pri- brendo laikas Lietuvos laisvinimo veiksniams efektingai prabilti savo teisių į Maž. Lietuvą gynime ir ruošti tarptautinę opinią sprendžiamam momentui. Tokiu keliu buvo atgautas Vilnius ir Klaipėdos kraštas, net neišėjus į karus su tų teritorijų grobikais. Mūsų veiksniai iš šių pavyzdžių nėra padarę reikiamų išvadų Maž. Lietuvos laisvinimo imperatyvuose. MLR sąjūdis turi skatinti Lietuvos laisvinimo veiksmus ryžtingiau reikštis tarptautinėje poli- tinėje plotmėje, vykdamat Maž. Lietuvos laisvės mandatą Baltijos erdvėje.

Po vysk. A. Trakio ir A. Re- gio pareiškimų vyko gyvos diskusijos. Diskusijų išvadoje suvažiavimo dalyviai vienbalsiai nutarė, kad Mažosios Lietuvos sienos turi eiti

maždaug Potsdamo linija, kaip tai buvo priimta 1946 m. Fuldoje įvykusiam Maž. Lietuvos tarybos suvažiavime paskelbtoje deklaracijoje, kuri buvo pripažinta ir VLIKo tarybos bei valdybos. Pasi- sakytą, kad MLR sąjūdis turi įtaigoti VLIKą veiksmingiau pasireikšti šių Maž. Lietuvos sienu gynime.

Paskelbus pusvalandžio per- trauką, visi dalyviai buvo Sru- gienės ir L. Buntinienės pa- vaisinti kava ir Aldonos Buntinaitės tortu.

Po pertraukos buvo išklau- sytos V. Peteraičio ir A. Ly- manto paskaitos, baigti svars- tyti Maž. Lietuvos Fondo ir kiti reikalai.

V. Peteraičio paskaita

Etimologas Vilius Peterai- tis yra paruošęs plačią studiją apie Lietuvos vandenvardžius, kuri būsianti prijungta prie kaupiamos Maž. Lietuvos istorinės dokumentacijos.

Siame suvažiavime V. Peteraitis skaitė ištrauką iš mi- nimos studijos, pavadintą „Mažosios Lietuvos vanden- vardžiai“. Paskaitininkas tei- gė, kad iš visų geografinių pa- vadinimų pastoviausi esą vandenvardžiai, todėl jie yra ryškiausi liudininkai, kur kokių gyventojų gyventa ir kokia kalba jų kalbėta. Net gy- ventojams keičiantis, vanden- vardžiai atėjūnų pasišavi- nami. Nors kalbiniai iškraipyti, jie leidžia atsekti pirmųjų gyventojų tautybę. Paskaitininkas supa- žindino su vandenvardžių klasifikavimu bei priežastimis įtaigojusiomis atskirų vandenvardžių prasmę. Šioje aukšto lygio mokslineje pa- skaitoje buvo apžvelgtas platus Europos žemių plotas su lietuviškos kilmės vanden- vardžiais, pažvelgta į įvairių kalbų įtakoję susidariusius vandenvardžius, panagrinėta Baltijos vardo reikšmė. Po paskaitos V. Peteraitis atsakė i klausytojų paklausimus.

Paskaita apie spaudą

„Lietuvos Pajūrio“ redak- torius Ansas Lymantas skaitė išsamią paskaitą „Pokario Mažosios Lietuvos spauda“.

Įvairi lietuviška spauda – periodinė ir knygos gimė Maž. Lietuvoje ir iš čia sklido ir i Didž. Lietuvą. Ši spauda išgy- veno savo klestėjimo ir prie- spaudos laikus. Daug Maž.

vakariene Sandaros salėje Brocktone.

Lapkričio 10 d. šv. Petro parapijos bazaras.

Lapkričio 17 d. So. Bostono Lietuvių Piliiečių d-jos banketas, kuriame bus pagerb- tas garbės pirm. Aleksandras Čaplikas.

Lapkričio 24 d. Lietuvos kariuomenės šventės minėji- mas.

1986 m. balandžio 20 d. muzikos ir literatūros popie- tė.

DAILĖS IR
LITERATŪROS
SAVAITGALIS

Lietuvių Tautodailės insti- tuto skyrus Bostone maloniai kviečia visus atsilankyti į dail. Prano Lapės parodą, kuri vyks spalio 5-6 d., Liet. Pil- dr- jos II-ro aukšto salėje. Parodos atidarymas bus šeštadienį 7:30 val. vakare. Sekmadienį lankymo valandos nuo 12 iki 4 val. p.p. Tose pačiose patal- pose šeštadienį, spalio 5 d., 9 val. v., įvyks literatūros rečitalis, kuriame dalyvauja Algimantas Bučys, Marceli- jus Martinaitis, Vytautas Martinkus ir Laimonas Norei- ka.

Dėl laiko stokos po paskai- tos platesnių diskusijų ne- buvo, nes skubėta baigti svarstyti Maž. Liet. Resisten- cinio sąjūdžio reikalus.

Trumpam sugrįžta prie va- karykščioje dienoje svarstytų Maž. Lietuvos Fondo reikalų. Sudaryta Maž. Lietuvos fondo valdyba: Ansas Lymantas – pirmininkas, Vilius Peteraitis (abu iš Montrealio), vysk. Tra- kis ir Jurgis Lampsatis (abu iš Chicago) ir Jieva Jankutė iš New Yorko. Valdyba rūpinsis ML Fondui lėšų telkimu, jų paskirstymu bei šiam darbu tal- kininkų suradimu.

(s.s.)

CLASSIFIED GUIDE

HELP WANTED

GENERAL FACTORY

Applications Now Being Accepted at
JETSON MIDWEST MAILERS INC.
5040 W. 111th St., Oak Lawn, Ill.
From 8 to 6 P.M.

MISCELLANEOUS

TAISOME

SKALBIMO IR DŽIOVINIMO
MASINAS IR SALDYTVUVUS
Kreiptis į Hermaną Dečkį
Tel. 585-6624 po 5 val. vakaro
Kalbėti lietuviškai

10% — 20% — 30% pigiau mokėtis
už apdraudę nuo ugnies ir automo-
bilio pas mus.

FRANK ZAPOLIS

3208½ West 95th Street
Tel. — GA 4-8654

TELEVIZIJOS

Spalvotos ir paprastos, Radijai,

Stereo ir Oro Vėsintuvai

PARDAVIMAS IR TAISYMAS

MIGLINAS TV

2346 W. 69 St., tel. 776-1486

A. VILIMAS
MOVING

Apdraustas perkraustymas

Įvairių atstumų

Tel. 376-1882 arba 376-5996

MASTER PLUMBING

Licensed, Bonded, Insured

Nauji darbai ir pataisymai. Virtuvės ir vonios kabinetai. Keramikos plytelės. Karšto vandens tankai. Flood control. Užsikimšę vamzdžiai išvalomi elektra. Palikite pavarę ir telefoną — lietuviškai.

SERAPINAS — Tel. 636-2960

ANATOLIJAS KAIRIO

knų išpardavimas

LOTOFAGŲ SĄLY, eilėraščiai — \$3.00

LAISVĖS SONATA, poema apie jūrininką — \$3.00

KARONA, istorinė trilogija — \$3.00

TRYŠ DRAMOS vienoj knygoj — \$3.00

TRYŠ KOMEDIJOS vienoj knygoj — \$2.00

VYSKUPŲ SODAS, dvi dramos — \$2.00

VISCIUKŲ ŪKIS, 3 v. komedija — \$2.00

PALIKIMAS, drama — \$2.00

SIDABRINĖ DIENA, komedija ir libretas — \$2.00

SVIESA IR ELDORADO, dvi dramos — \$2.00

CURRICULUM VITAE komedija angliškai — \$2.00

DU BROLIUKAI, vaidinimas vaikams — \$1.00

DIAGNOZĖ, 3 v. komedija — \$1.00

TRETIJAI VAINIKAI, poezijos antologija — \$3.00

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St.,

Chicago, IL 60629

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St.,

Chicago, IL 60629

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St.,

Chicago, IL 60629

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St.,

Chicago, IL 60629

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St.,

Chicago, IL 60629

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St.,

Chicago, IL 60629

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St.,

Chicago, IL 60629

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St.,

Chicago, IL 60629

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St.,

Chicago, IL 60629

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St.,

Chicago, IL 60629

REAL ESTATE

SIMAITIS REALTY

Income Tax — Notary Public

2951 W. 63 St. 436-7878

M. A. ŠIMKUS

INCOME TAX SERVICE

NOTARY PUBLIC

4259 S. Maplewood 254-7450

Taip pat daromi Vertimai, Giminių

išvietimai, pildomi Pilietybės prašy-

mai ir kitokie blankai.

BUTŲ NUOMAVIMAS

Draudimas — Valdymas

Namų pirkimas — Pardavimas

INCOME TAX

Notariatas — Vertimai

BELL REALTY

J. BACEVICIUS

6529 S. Kedzie — 778-2233

PRAKTINĖ LIETUVIŲ

KALBOS VARTOSENA

Paruošė

Juozas Vaišnys, SJ.

Išleido JAV LB Kultūros ta-

ryba 1985 m. Mecenatas — Lie-

tuvų fondas. Spausdino „Drau-

go“ spaustuvė. Knyga padalin-

ta į du skyrius: pirmajame

skyrtyje duodami lietuvių kal-

bos rašybos ir skrybybos pagrin-

dai, antroje dalyje — nevarto-

tini žodžiai ir posakiai. Knyga

graziai išleista, turi 240 pusl.,

kietais viršeliais. Kaina su per-

siuntimu 9.65 dol.

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St.,

Chicago, IL 60629

Šv. Pranciškaus Dvasios

Spinduliavimas

Paruošė

T. Viktoras Gidžiūnas, O.F.M.

Tryliką skyrių: Tėvų Namuose. Pa-

šaukimo Beieškant. Mažesnysis Brolis

ir Apaštalas. Regula ir jos patvirtini-

mas. To mesnis gyvenimas ir darbai.

Šv. Klaros pašaukimas. Atgaila, kū-

rinų meilė ir misijos. Ordino sutvar-

kymas ir misijos. Pasauliniai Mažes-

nijie Broliai. Kalėdos, prakartėlė, to-

bulybė ir malda. Žaidžios, mirtis ir ka-

nonizacija. Šv. Pranciškaus Dvasios

spinduliavimas Lietuvoje ir Išeivijoje

ir t.t.

Išleido Pranciškonai 1981 Brookly-

ne, N.Y.

Kaina su persiuntimu \$6.00

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St.,

Chicago, IL 60629

Illinois gyventojai dar pridėda 35

ct. valstijos mokesčio.

NUO LAUKUVOS IKI

ČIKAGOS

IZIDORIUS STRAUKAS

★

Tai įdomi prisiminimų knyga vieno

žmogaus, kuris yra jau šimtmetis,

(gimęs 1887 m. vas. 16 d.) prisimi-

MIRĖ DAILININKĖ DOMICELĖ TARABILDINĖ



Dail. Domicelė Tarabildienė

Ką tik gauta žinia iš Lietuvos, kad Vilniuje rugsėjo 8 d. mirė dailininkė Domicelė Tarabildienė-Tarabildaitė. Tai buvo didelio talento, nepaprasto kruopštumo ir švelnios

sielos moteris. Todėl jos kūryba šviečia šviesiu optimizmu. Nuo pat kūrybinės veiklos Domicelė Tarabildienė susijusi su knyga. Dauguma jos iliustruotų knygų yra skirtos vaikams. Jau kelinta karta vaikų sklaido vadovėlius ir knygeles, kurių puslapius apie 50 metų puošia Tarabildienės piešiniai.

Nebuvo ji tik knygų iliustratorė. Yra sukūrusi nemažai portretų, peizažų, natūrmortų, skulptūrų. Ji taip pat buvo aktyvi ekslibristo žanro

puoselėtoja. Paskutiniu metu buvo labai pamėgusi tapyti gėles.

Domicelė Tarabildienė 1935 m. baigė Kauno meno mokyklą, baigė Kauno meno mokyklą, baigė Kauno meno mokyklą. 1937-1939 metais gilino studijas Paryžiaus aukštojoje meno mokykloje, kur pasaulinėje parodoje apdovanojta premijomis ir net aukso medaliu. Po metų Berlyne gavo medali už lietuviškas lėles. Per visą savo gyvenimą iki paskutinių metų yra gavusi įvairių premijų ir atžymėjimų. Išeivijoje turbūt nėra laikraščio ar žurnalo, kurie nebūtų pasipuošę jos iliustracijomis, atvežtomis iš paverptos Lietuvos.



MIKE MAKSVYTIS

Mirė 1985 m. rugsėjo 23 d., sulaukęs 68 m. amžiaus. Gimė Lietuvoje, Salantų mieste. Amerikoje išgyveno 28 metus.

Pasiliko dideliame nuliūdime žmona Alfreda (Mirovaitė), Australijoje 2 seserys: Birutė Tamašiūnienė su šeima ir Aldona Vyšnauskienė su šeima, brolis Juozas su šeima, ir kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Kūnas pašarvotas Gaidas-Daimid koplyčioje, 4330 S. California Ave., trečiad. rugs. 25 d. nuo 5-9:30 v. vak., ir ketvirtad. rugs. 26 d. nuo 2-9:30 val. vak. Laidotuvės įvyks penktad. rugs. 27 d. iš koplyčios 9 v. ryto bus atlydėtas į Šv. M. Marijos Nekalto Prasidėjimo bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionio sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Lietuvos Tautines kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: ŽMONA, SESERYS ir BROLIS

Laid. direkt. Gaidas-Daimid. Tel. — 523-0440.

P A D Ė K A

A.†A.

ARNOLDAS JURKSHAT

Mirus mano mylimam vyrui š.m. VIII.11 d. Buvo palydėtas VIII.14 d. į Gimimo Šv. Mergės Marijos parapijos bažnyčią, kurioje įvyko gedulingos pamaldos už velionio sielą.

Po pamaldų buvo palydėtas į Šv. Kazimiero lietuvių kapines.

Nuoširdžiai dėkoju klebonui kun. A. Zakarauskui už atlaikytas šv. Mišias, kan. V. Zakarauskui už atliktas laidojimo apeigas kapinėse, solistui Vazneliui už gražų giedojimą bažnyčioje, karsto nešėjams, aukojusiems šv. Mišioms, gėlių aukotojams, D. Petkui už nuoširdų patarnavimą ir visiems, visiems dalyvavusiems laidotuvėse ir pareiškus mums liūdesio valandoje užuojautas.

Liūdesį liū: Žmona Valerija, dukros Danutė, Kristina ir Tėvai G. A. Jurkshat bei kiti giminės.

Brangiai motinai

A.†A.

MARCELEI NEVERAUSKIENEI

mirus, jos sūnų Benediktą su šeima nuoširdžiai užjaučiame.

DETROITO ATEITININKAI

A.†A.

Inž. RAIMUNDUI V. MIŠAUSKUI mirus, jo žmonai Sofijai, tėvams Zigmui ir Teofilui bei giminėms reiškiamo gilią užuojautą.

UNION PIER, MICH. LIETUVIŲ DRAUGIJA

Mylimam sūniui ir vyrui

A.†A.

RAIMUNDUI MIŠAUSKUI

baigus savo žemiškąją kelionę, nuoširdžiai užjaučiame jo tėvus ZIGMĄ ir TEOFIŁĘ MIŠAUSKUS ir našlę SOFIJĄ ir drauge su jais liūdime šioje jiems skaudžioje valandoje.

MIKALOJUS ir ONA NAUMANAI

Motinos džiaugsmo ir skausmo tema dailininkė lydi visą gyvenimą, kuri taip ryški jos kūryboje. Ankstyva mirtis 1969 m. nutraukė jos vyresniojo sūnaus dailininko Arūno gyvenimo sielą, o prieš pusmetį palaidojo savo jauniausiąjį sūnų Ramoną.

Vyras dailininkas Petras Tarabilda mirė prieš dešimt metų. Liko sūnus dailininkas Rimtas ir dukra architektė Giedrė su šeimomis bei kiti giminės.

Aukščiausiojo valia Domicelė Tarabildienė pasitraukė iš

Panevėžys

Panevėžys yra senas miestas. Jis buvo jau žinomas XIV amž. Dešinėje Nevėžio pusėje, apie dabartinę Senamiesčio gatvę, tada jau buvo nemaža gyvenvietė.

Plūkių gatvėje esantieji senkapiai taip pat siekia XIV

šio pasaulio, bet jos darbai žavės ir džiaugsis ateinančios kartos.

Amžiną atilsį, išsėkis ramybės.

Danguolė Banevičienė

VIENERIŲ METŲ MIRTIES SUKAKTIS



Albinas Micuta

Mirė 1984 m. rugsėjo 28-tą dieną.

Jau sueina vieneri metai, kai užbaigė žemės kelionę mūsų mylimas vyras, tėvas ir senelis. Lai gailestingas Dievas suteikia jam amžiną ramybę.

Minint šią liūdną sukaktį, šv. Mišios už jo sielą bus atnašautos šeštadienį, rugsėjo 28 dieną, Šv. Antano par. bažnyčioje, Omaha, Nebr., Nekalto Prasidėjimo vienuolyne, Putnam, Conn., Marijonų Šv. Gabrieliaus bažnyčioje, Milwaukee, Wisc., ir Plainview, Nebr.

Maloniai prašome gimines, draugus ir pažįstamus prisiminti a.†a. Albiną savo maldose.

Liūdintys: žmona, dukros, žentai ir anūkai.

P A D Ė K A

A.†A.

KAZIMIERAS VITKUS

(1901—1985)

1985 rugpjūčio mėn. 27 d. mirė mūsų tėvas, uošvis bei senelis. Palaidotas rugpjūčio mėn. 31 d. Holy Cross (Šv. Kryžiaus) kapinėse Culver City Calif.

Mūsų nuoširdi padėka prel. A. Bartuškai už rožinį ir šv. Mišias bažnyčioje ir palydėjimą į kapines, solistams R. Dapšui ir A. Polikaitiui už giesmes bažnyčioje ir komp. Br. Budriūnui palydėjimą vargonais, grabnešiams: V. Aniliauskui, J. Jurkūnui, A. Kiškiui, V. Kiškiui, E. Mattis, V. Memėnui, J. Sadūnui ir R. Zemaitiui.

Dėkojame A. Kiškiui, A. Mažeikai ir V. Pažūrai tarusiems nuoširdžius atsisveikinimo žodžius kapinėse.

Dėkojame visiems už aukas Tautos Fondui, skautams, mokykloms ir šv. Mišioms.

Dėkojame visiems mums pareiškusiems užuojautą, o ypač visiems dalyvavusiems pamaldose ir palydėjusiems velionį į kapines.

Nuliūdę

Sūnus Gintautas
marti Ramunė
anūkai Darius ir Linas

A.†A. BALIUI KARAZIJAI mirus, liūdesyje likusią žmoną Idą, dukrą Dalią su jos šeima ir visus velionio artimuosius nuoširdžiai užjaučiame.

LIETUVOS DUKTERŲ DRAUGIJA

A.†A. RAIMUNDUI MIŠAUSKUI amžinybėn iškeliavus, giliame liūdesyje likusius jo tėvelius Teofilę ir Zigmą bei žmoną Zosę nuoširdžiai užjaučia

KOPERSKIŲ ŠEIMA

Mylimai žmonai

A.†A. ELENAI MIKSIENEI

mirus, liūdinčią vyrą, mokslo dienų prietelių Povilą nuoširdžiai užjaučiame.

ADOLFAS IR JADVYGA DAMUSIAI

Skaitykite ir platinkite dienr. "Draugą".

DRAUGAS, 1985 m. trečiadienis, rugsėjo mėn. 25 d.

amž. Kai Vytautas Didysis po kovo su totoriais atsivežė karo belaisvius apie 400 karamų šeimų, tai daugiausia jų buvo apgyvendinta Trakuose.

Kita dalis buvo išskirstyta kitose vietose; atrodo, kad dalis tų šeimų buvo apgyvendinta ir Panevėžyje.

A.†A.

BIRUTĖ BAGDONIENĖ KORSAKAITĖ

Mirė 1985 rugsėjo 23 d., sulaukus 61 m. amžiaus. Gimė Lietuvoje, Panevėžyje. Amerikoje išgyveno 37 m.

Pasiliko dideliame nuliūdime mama Marija Korsakienė, sesuo Stasė Pacevičienė su šeima, brolis Rimas Korsakas su šeima ir kiti draugai, giminės ir pažįstami.

Velionė buvo našlė a.a. dr. Valentino Bagdono. Kūnas buvo pašarvotas Petkaus Marquette koplyčioje, 2533 W. 71 gatvė, antradienį rugsėjo 24 d. nuo 4-9 val. vak.

Atsisveikinimas įvyko antradienį 7 val. vak.

Laidotuvės įvyks trečiadienį, rugsėjo 25 d. iš koplyčios 9:45 val. ryto bus atlydėta į Nekalto Prasidėjimo parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėta į Šv. Kazimiero lietuvių kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: mama, sesuo ir brolis.

Laid. direkt. Donald A. Petkus. Tel. 476-2345.

Į Viešpaties prieglobstį pašauktas

A.†A. VLADAS RIMAVIČIUS,

amžių keliavęs žeme, skausmo valandoje liūdinčius guodžiam žmoną BRONĘ, velionio dukterį, mūsų draugijos centro valdybos narę SOFIJĄ su vyru ADOLFU JELIONIU, anūkes: mūsų draugijos narę RAMINTĄ, jos sesutę GUODĄ, visus velionio šeimos narius ir artimuosius nuoširdžiai užjaučiame. Mirusiam meldžiame amžinos šviesos.

LIETUVOS DUKTERŲ DRAUGIJA

EUDEIKIS

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

DOVYDAS P. GAIDAS ir GERALDAS F. DAIMID

TRYŠ MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

4330-34 So. California Avenue

Telefonai LA 3-0440 ir LA 3-9852

4605-07 South Hermitage Avenue

Telefonas — Yards 7-1741-1

P E T K U S

MARQUETTE FUNERAL HOME

TĖVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago — 476-2345

1410 So. 50th Av., Cicero — 863-2108

STEPONAS C. LACK ir SŪNOS LACKAWICZ

Laidotuvių direktoriai

2424 West 69th Street — Tel. RE 7-1213

11028 Southwest Hwy., Palos Hills, Illinois

Tel. — 974-4410

VASAITIS-BUTKUS

Laidotuvių direktoriai

1446 South 50th Avenue

Cicero, Illinois

Telefonas — 652-1003

Putnam, Conn.

VELINIŲ IŠKILMĖS

Mūsų vaišingos seselės vėl kviečia visus susirinkti į jų jaukią sodybą spalio 27 d. Tą dieną Putname vyks jau tradicinis seselių rėmėjų ir jų draugų sąskrydis, skirtas velionų pamaldoms vienuolyno koplyčioje ir kapinėse, Šv. Mišioms už mirusius vienuolyno geradarius ir visų susirinkusių artimuosius renkames į koplyčią 11 val. prieš pietus.

Po Mišių pasivaivinsime seselių valgomajame, pabendrausime jaukioje nuotaikoje ir tada eisime pasiklausti labai įdomios P. Jurkaus paskaitos, skirtos vyskupo A. Baranausko 150-tajam gimtadieniui paminėti. Minėjimas prasidės 3:15 val. po pietų salėje po koplyčia. Programoje bus ir Baranausko poezijos skaitymas, kurį atliks I. Žmuidzieniai.

Po to visi kartu eisime į vienuolyno kapines pasimelsti už savo mirusius artimuosius. Šios maldos bus tęsiamos mišparuose koplyčioje. Po mišparų dar kartą pasidžiaugsime seselių vaišingumu ir skirstysimės namo.

Atvykime visi dalyvauti šiose mūsų tradicinėse apeigose, kurių taip nuoširdžiai laikosi mūsų broliai Tėvynėje, nepaisydami visų bedievių sudaromų trukdymų. Atvažiuokime susitikti, bendrai pasimelsti ir prasmingai prisiminti didįjį lietuvių vyskupą ir poetą Antaną Baranauską.

Česlovas Masaitis
Rėmėjų pirmininkas

APLINK MUS

x Petras Vaičiūnas, poetas ir dramaturgas, bus paminėtas lietuviškoje Sophie Barcus radijo programoje (banga 1490 AM) š.m. rugsėjo 29 d., sekmadienį, 8 v. ryto. Kalbės ir kūrybos ištraukas skaitys Lilija Jasaitė, Julius Lintakas ir Algirdas Titus Antanaitis.

x Lituanistinė katedrai įmokėjimas 100,000 dol. naujos sumos bus spalio 2 d., trečiadienį, 5 val. vak. Jane Adams Hull House, 800 So. Halsted. Dalyvaus Illinois universiteto atstovybė ir PLB bei visuomenės atstovai.

x Virginia (Kruškaitė) su vyru James Hill'ai ir sūneliu, lig šiol gyvenę Madison, Wisc., persikėlę gyventi į Washingtoną, D.C. James pradėjo tarnybą Wisconsin kongresmano Gerald D. Kleczka asistento ir administracijos viršininko pareigose. Tikima, kad jis, gerai žinodamas ir suprasdamas lietuvišką gyvenimą ir mūsų Tėvynės vargus, kiekviena proga primins ir gvildens mūsų lietuviškus reikalus. Sėkmės jiems Washingtonė.

x Antras kaimas, Chicago scenos humoro ir satyro vaidintojų ansamblis, pirmą kartą savo 22 metų gyvavimo istorijoje pasirodys San Francisco mieste penktadienį, spalio 4 d. 8 v.v. Fort Mason Centro salėje (Bldg. C, Rm 300). Kviečia S. Francisco Lietuvių Bendruomenės apylinkė. Šeštadienio rytą Antras kaimas iškrenda į Los Angeles, kur pasirodys vakare ir sekmadienį po pietų Šv. Kazimiero parapijos salėje.

x Marquette Parko patalpose vėl prasideda registracija spalio 1 d. norintiems dalyvauti gražių baldų ir namų reikmenų medžio apdirbimo klasėse. Prašoma pasimatyti su instruktorium Emil Kuraičiu ar paskambinti tel. PR 6-9879. Taip pat prasidės siuvimo, mezgimo ir siuvinėjimo bei daug kitų menisčių darbų, kuriuos ves instruktorius Key Boinski, tel. PR 6-9879.

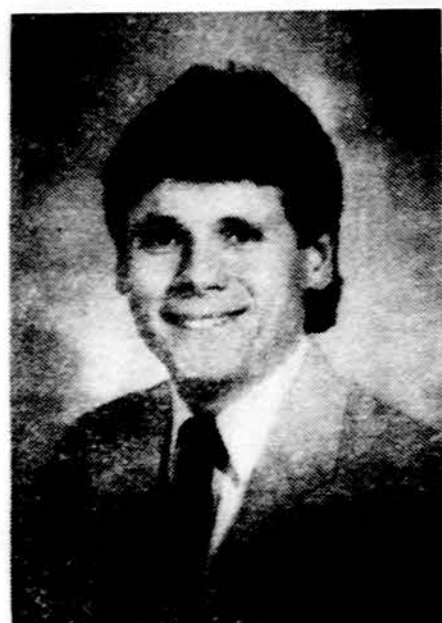
x Žurnl. Pranas Alšėnas, Juozas Pargauskas, Juozas Staškevičius, A. Vaškevičius, O. Juodišius, visi iš Toronto, Kanados, Jonas Smailys, Omaha, Nebr., Ona Liuternova, Pompano Beach, Fla., Natalija Išganaitis, Hatramek, Mich., gražino laimėjimų šakneles su 10 dol. auka. Labai dėkojame.

x Amerikos Balso lietuvių skyrius ieško tarntautojų. Kandidatai turi laisvai kalbėti bei rašyti lietuviškai ir gebėti verstis tekstus iš anglų į lietuvių kalbą. Šią savaitę Čikagoje lankosi Amerikos Balso tarnautoja, kuri egzaminuoja kandidatus. Interesantai kviečiami skambinti Romui Sakadolskui dienomis tel.: 353-4552, o vakarais 254-2139. Amerikos Balsas yra visiems lygių galimybių darbdavys. (pr.)

ADVOKATAS
Vytenis Lietuvninkas
2501 W. 69th Street
(Lithuanian Plaza Court)
Chicago, IL 60629
Tel. 778-0800
Kasdien 2-8 val. vak.
Šeštadienį 9 v.r. iki 1 v.p.p.

Advokatas
GINTARAS P. ČEPENAS
2619 W. 63rd Street
Chicago, IL 60629
Tel. — 776-5162
Kasdien 9-6 val. vak.
Šeštadieniais ir vakarais pagal susitarimą

ADVOKATAS
ALGIRDAS R. OSTIS
(Ostrauskas)
1000 Jorie Blvd., Suite 364
Oak Brook, IL 60521
Tel. Of. 325-3157
Tel. Rez. 325-6582
Valandos pagal susitarimą



x Rimas Milūnas, gyv. Downers Grove, Ill., Danutės ir Anatolijaus Milūnų sūnus, šiais metais baigė Illinois universitetą Urbanoje ir gavo mechaninės inžinerijos diplomą. Savo profesijos darbą pradėjo naujoje General Motor Saturn korporacijoje ir šiuo metu gyvena Troy, Mich., Detroito priemiestyje. R. Milūnas universitetą baigė su pagyrimu ir mokslo metais visą laiką buvo dekanato garbės saraše. Gyvendamas Downers Grove Rimas buvo aktyvus Lemonto tautinių šokių grupės „Spindulio“ šokėjas ir teatro grupės narys. Jo brolis Vytenis taip pat yra baigęs mechaniką ir šiuo metu su žmona Kristina gyvena Naperville, Ill.

x Br. Macianskis, Chicago, Ill., Bruno Bakery savininkas, lietuviškų darbų rėmėjas, atsiuntė 35 dol. auką ir gražino laimėjimų šakneles. Labai ačiū už gražią auką.

x 10 dienų Vilniuje — ekskursija išvyksta gruodžio 20-tą d. grįžta sausio 4-tą d. 1986. Kaina iš Čikagos \$1550, o iš New Yorko, \$1370. Registracija ir informacija: American Travel Service Bureau, 9727 S. Western Avenue, Chicago, Illinois 60643, (312) 238-9787 (pr.)

x Lietuvių ekskursija į Havajus. Organizuoja „Draugo“ administracija 14 dienų išvykai. Aplankysim Honolulu, Hilo ir Maui salas. Išvyksime gruodžio 3 d. ir grįšime gruodžio 17 d. Registracija iki rugsėjo 30 d. pas American Travel Service Bureau, 9727 S. Western Ave., Chicago, IL 60643. Tel. (1-312) 238-9787. (sk.)

x Nuperkame automobilius ir kitus daiktus gyvenantiems Lietuvoje ir padame sutvarkyti palikimus. Kreiptis į American Travel Service Bureau, 9727 S. Western Ave., Chicago, Ill. 60643. Tel. 312 238-9787. (sk.)

CHICAGOS ŽINIOS

KATALIKŲ TELEVIZIJA

Chicago arkivyskupijos katalikų televizija gavo teisę dalį savo laiko perleisti tautinėms, ideologinėms, komercinėms grupėms. Rugsėjo 18 d. į vyskupijos būstinę buvo sukviešti etninii grupių atstovai. Vadovaujant gen. vikarui kun. J. P. Roache buvo svarstomos galimybės tą televiziją panaudoti etninėms grupėms. Iš lietuvių dalyvavo kun. J. Šarauskas, kun. J. Prunskis ir A. Šlutas. Ši televizija sutiktų duoti programą nemokamai, bet ją pagauti reiktų specialių antenų arba vadinamos kabelinės (telefono vielų) televizijos.

NAŠLIŲ SVEIKATOS APDRAUDOS

Nauju potvarkiu Illinois valstijoje vyru mirus našlės galės ir toliau dalyvauti toje pačioje grupinėje sveikatos apdraudoje.

PAGALBA MEKSIKAI

Žemės drebėjimas Meksikoje ir gausios žmonių aukos gliaui atjaunčiama Chicagoje. Pavieniai žmonės ir įstaigos skuba pagelbėti. Chicago arkivyskupija šiam reikalui paskyrė 25,000 dol.

LENGVATA NETURTINGIEMS

Gubernatorius Thompson pasirašė įstatymą, kuriuo žiemą draudžiama nutraukti elektrą ar dujas, jei už jas neįstengia užsimokėti. Šilte ore — galima nutraukti. Taip pat negalima nutraukti dujų ar elektros neturtingiems, kurie įmoka 12% nuo savo turimų pajamų. Tai lengvata neturtingiems, bet bus daugiau išlaidų bendrovėms ir pasiturintiems.

55 MIL. DOLERIU MENO INSTITUTUI

Per porą metų Meno institutas Chicagoje surinko arti 55 mil. dol. aukų. Tuo pat metu tam meno muziejui buvo dovanota daug meno kūrinių, kurių vertė 14 mil. dol.

SUSITARĖ SU MUZIKAIS

Chicago simfoninio orkestro muzikai priėmė trejų metų sutartį, pagal kurią jų savaitinis atlyginimas bus 1000 dolerių.

CHICAGA TARP PIRMAJANČIŲ

Šveicarijos Union banko tyrimai nustatė, kad atlyginimų atžvilgiu tarp visų pasaulio miestų Chicago užima trečią vietą — po New Yorko ir Los Angeles. Chicagoje darbininkas gauna 29% daugiau negu Ciuiriche ar Tokio miestuose. Chicagoje mechanikų atlyginimas yra 20,700 dol. metams, daugiau negu kitų miestų vidurkis. Statybų darbininkai gauna Chicagoje 21,500 dol., kai kitų miestų vidurkis 17,625 dol. metams.

OPERA NORI 30 MIL. DOL.

Lyric opera Chicagoje paskelbė vąj — surinkti aukų 30 mil. dolerių. Jau iš karto gauta pasižadėjimų skirti 9 mil. dolerių.

VAIRAVIMO LEIDIMAI JAUNIAMS

Nuo sausio 21 d. vairavimo leidimai Illinois valstijoje jaunesniems kaip 21 m. bus išduodami su raudona spalva. Tai padės alkoholinių gėrimų pardavėjams nustatyti, kurie per jauni gauti alkoholinių gėrimų.

PRASIDĖJO OPEROS SEZONAS

Lyric opera Chicagoje, rugsėjo 21 d. pradėjo savo 31 sezoną. Buvo pastatyta Verdi „Otello“. Opera susilaukė gero kritikų įvertinimo.



Redaguoja J. Placas. Medžiagą siųsti: 3206 W. 65th Place, Chicago, IL 60629

Jonas Minelga

GRYBAI

Nuejau grybauti, Baravykų rauti. Voveruškos, lepšės, guotės... Pražygiavo jų rikiuotės.

Niekad neužmiršiu Pono raudonviršio. Jis prie beržo seno, seno Gimė, augo ir gyvena.

Nuo lietaus ir vėjo, Skrybėlė mūvėjo. Vos išlaikė galvą kotas; Nepasenęs, o pilvotas.

— Raudonvirši, labas! Jei nesi arabas, Ženk, bičiuli, į pintinę, Trauksim grybų sutartinę.

MANO ATOSTOGOS

Liepos mėnesį visa mano šeima ir seneliai nuvažiavo į Florida, į St. Petersburg Beach. Atvykę apsistojome tuščiam, mūsų pažįstamo namelyje. Namelis buvo prie kanalo. Aplankėme tėtį, dėdę ir kitus pažįstamus. Mes dažnai ejomė maudytis. Kartais bangos buvo didelės, o kartais mažos. Golfo vanduo buvo labai šiltas ir saulė karšta. Nuvažiavome ir į Disney World, Epcot Center, Bush Garden ir Sea World. Mums buvo labai įdomu viskas matyti. Mes labai linksmai praleidome tris savaites Floridoje. Aš niekada nepamiršiu šių atostogų. Norėčiau atei tyje vėl nuvažiuoti.

Alda Mikučiauskaitė,
Marquette Parko lit.
m-las 7 sk. mokinė

LAIKO ĮTAKA MAIRONIO KŪRYBAI

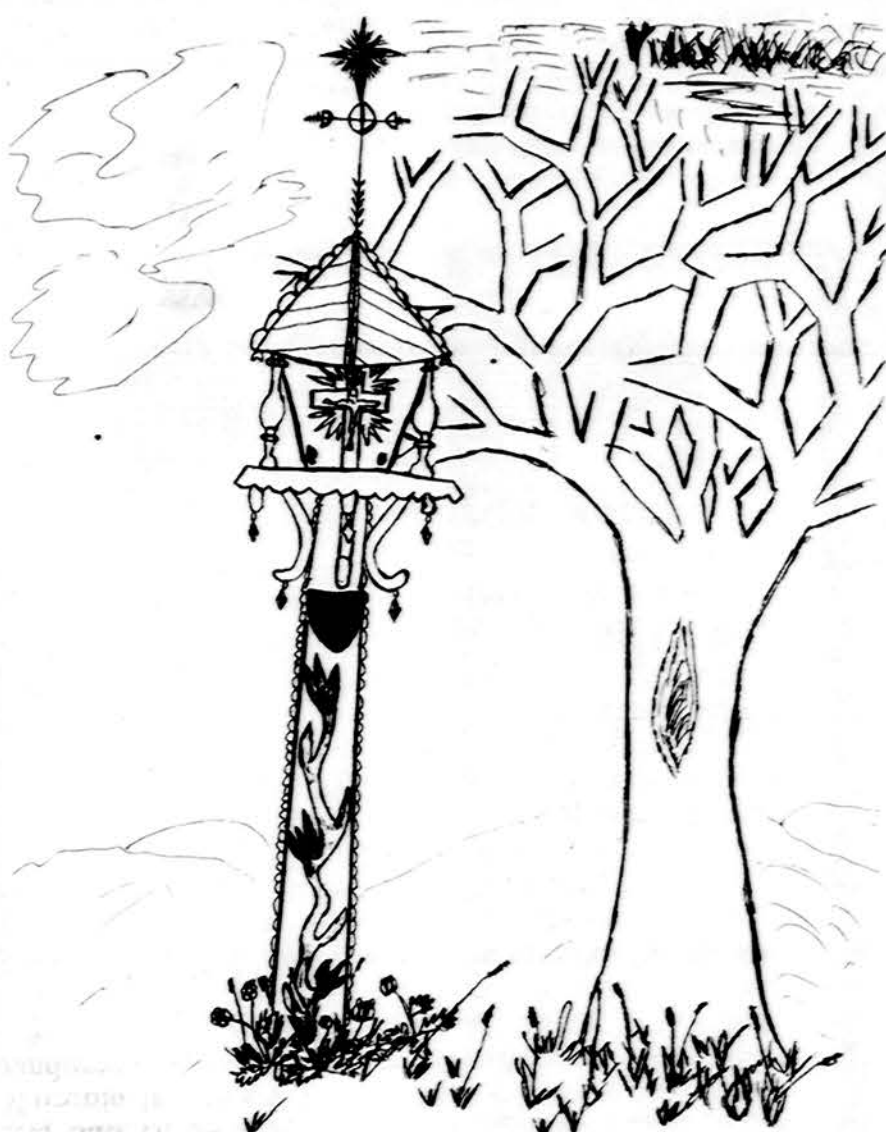
Kaip daugelis kitų rašytojų ir poetų, Maironis buvo paveiktas savo aplinkos. Ši itaka atsispindi jo kūryboje. Savo kūryboje Maironis aprašo kunigų profesijos problemą, rusų priespaudą, persekiojimą ir geresnių laikų viltį. Maironio laikais jauni vyrai tėvų buvo vertinami stoti į kunigų seminariją. Kai kurie nenorėjo stoti, o įstojo po kurio laiko metė seminariją. Apie šitokią įvyki Maironis rašo savo poemoje „Jaunoji Lietuva“.



Daug poezijos sukūrė Maironis gyvendamas šiuose namuose Kaune. Dabar bolševikų nusavinti.

Tėvynės ZVAIGŽDUTĖ

Isteigtas Lietuvių Mokytojų Sąjungos Chicago skyriaus



Greit ruduo išskleis savo sparnus, nuplės medžių lapus, tik kryžius liks vienas kovoti su rudens ir žiemos žiauriais vėjais.

Piešė Vidas

va". Pagrindinis veikėjas Juozas Rainys įstoja į seminariją. Atostogų metu jis susipažįsta su dvarininko Goštauto dukterim Jadvyga ir ją išsimyli. Jis išstoja iš kunigų seminarijos. Goštautas, senų pažįtur dvarininkas, neleidžia Juozui vesti jo dukters. Juozas tada savo energiją paskiria Lietuvai, bet nuo persidirbimo miršta džiova. Juozas tragedijai labai paveikia dvarininką Goštautą, ir jis sulietuvena. Kylančių inteligentų ir dvarininkų santykiai nebuvo tokie geri. Šis aprašymas yra tik Maironio svajonė, kaip turėtų būti. Ši tema yra aktuali Maironio laikams ir dėl to ji randama jo kūryboje.

Maironis daug metų išgyveno rusų priespaudoje. Dėl to ši tema dažnai pasireiškia jo poezijoje. Savo eilėraštyje „Nedaukel mūsų“ jis rašo: „Didžios nelaimės spaudžia tėvynę, o priešas laukia jos prapuolimo“. Šiose eilėraštyse jis apibūdina rusų norą Lietuvą išnaikinti — jos kultūrą, žmones ir religiją. Maironis palygina rusų priespaudą su

šmėkla tame pačiame eilėraštyje: „Nuslinks ta šmėkla, kaip ir nebus“. Taip pat jis primena, kad jei visi susivienys, bus galima išvysti šį priešą. Taip Maironis daug kur savo kūryboje rašo apie rusų skaudžią priespaudą.

Būdamas tikintis žmogus, Maironis ne tik dejuoja apie sunkią priespaudą, bet kartu savo poezijoje skelbia geresnių laikų viltį. Eilėraštyje „Nebeužtvenksi upės bėgimo“ aprašo tą naują atgimimą, kuris lydis ir nepriklausomybė. Jis šį judėjimą palygina su prasiiveržusia upe, į kurią vis daugiau ir daugiau jėgos kraunasi. Jis visus kviečia į kovą: „Žadinkim brolius meile, draugai! Maironis yra įsitikinęs, kad šis judėjimas bus sėkmingas, nes jis Dievo palaimintas: „Laimina Dievas sąjauką grūdą, laimina vaisių gema šimtai“.

Iš to matome, kad Maironis buvo paveiktas savo laikų įvykių ir juos aprašė savo kūryboje. Jis kunigų profesijos problemą apibūdina savo poemoje „Jaunoji Lietuva“. Rusų priespaudos tema pasireiškia įvairiose eilėraštyse. Geresnių laikų viltis atsispindi eilėraštyje „Nebeužtvenksi upės bėgimo“.

Indrė Čuplinskaitė,
Toronto Maironio aukštesniųjų liuanistinių kursų studentė. Kanada. (Toronto Maironio mokyklos metraštis)

FORT BRAGG

Neseniai aš skaičiau labai įdomią knygą „Delta Force“. Toje knygoje buvo aprašyta labai svarbi ir ypatinga Amerikos kariuomenės bazė Fort Bragg. Aš labai norėčiau nuvažiuoti į North Carolina ir aplankyti tą bazę.

Ten aš galėčiau pamatyti daug įdomių dalykų. Vienas dalykas, kurį aš ten pamatytčiau, tai kaip treniuojami „Green Berets“. Šitie vyrai yra Amerikos geriausiai išmokyti kareiviai. Jie yra išmokyti kovoti visokiame vietoje ir sunkiausiais atvejais. Jie kovojo Vietnamo kare. Jie yra narsūs ir stiprūs. Būtų labai smagu juos pamatyti ir gal pasikalbėti su jais.

Paulius Budraitis,
Dariaus Girėno lit.
m-las 8 sk. mokiny.

MOTULĖS ŠYPSENA

Marytė buvo našlaitė. Jos tėvelis mirė, kai ji buvo visai maža, ji jo net neatsiminė, o mamytė m'ė, kai mergytė buvo šešerių metų. Dabar ji gyvena su teta. Ten buvo gera. Teta ją mylėjo, davė daug žaislų, gražių drabužių ir visko, ko tik Marytė norėjo. Bet jai vis tiek buvo liūdna.

Vieną naktį prieš einant gulti, Marytė pasimeldė ir įlipo į lovą. Skersai kambario stovėjo drabužių spinta. Ant spintos buvo motulės nuotrauka. Ji ten stovėjo prie didelio ąžuolo, kuris augo se name Marytės namo kieme. Motulė buvo apsiūkusi gražią, baltą suknelę su didele balta skrybėle, bet jos veidas buvo toks liūdnas... Marytė negalėjo suprasti, kodėl motulė taip liūdna toje nuotraukoje.

Tą naktį Marytė sapnavo sapną. Buvo gražu, saulė švietė ir vėjas švelniai pūtė. Viduryje kiemo augo didelis ąžuolas, o prie jo stovėjo motulė. Ji ten stovėjo ir verkė. Marytė taip pat pradėjo verkėti... Kitą rytą mokykloje Marytė buvo labai sunku, nes ji vis galvojo apie tą liūdną sapną.

Kitą naktį Marytė vėl sapnavo apie motulę. Šį kartą motulė sėdėjo prie stalo ir rašė laiška. Rašydama motulė taip pat verkė. Marytė tie sapnai buvo tokie graudūs, kad net tetai pasakyti negalėjo. Taip ji kankinosi visą savaitę: motulė verkdamas stovėjo prie ąžuolo kieme, motulė rašė ir verkė...

Penktadienio vakare paruošusi šeštadienine pamokas, Marytė nuėjo gulti. Kaip ir kitas naktis, ji sapnavo motulę, bet šį kartą sapnas buvo kitoks. Mamytė paėmė laiška, įdėjo į voka, paskui tą voka įkišo į knygą ir padėjo į dėžę su kitomis knygomis... Staiga sapnas pasibaigė ir kitas prasidėjo. Teta ir dėdė kraustėsi, nes dėžės palėpė. Ten, su kitomis dėžėmis, buvo ir ta pati, kuri motulė turėjo.

Marytė išsoko iš savo lovos ir tekina nubėgo į palėpę. Viena dežėje ji rado knygą, kurios viršelio buvo įrašytas motulės vardas. Ji pradėjo greitai verstis lapus ir suradė baltą voka. Voko viduje buvo popierius. Marytė pradėjo skaityti:

„Mieloji Marytė. Aš žinojau, kad tu vieną dieną atrasi šį laiška. Man buvo labai sunku parašyti šiuos žodžius... Kai aš buvau ligoninėje, gavau telegramą, kuri mane labai pradžugino. Ten buvo parašyta, kad tėvelis gyvas ir netrukus čia atvyks. Jis iš tikrųjų nebuvo toje lėktuvo nelaimėje, bet išbuvo ligoninėje baisiai sužeistas. Jis buvo viską pamiršęs apie tave ir apie mane. Suprask, dukrele, tu buvai tokia maža, kad aš net negalėjau pasakyti apie tėvelį. Tu net negalėjai suprasti, kodėl aš ligoninėje ir kaip sunkiai sergu. Gal dabar, kai tu skaitai šiuos žodžius, tėvelis jau yra pasveikęs. Surask jį ir paskambink. Aš myliu tave. Motulė“.

Marytė, perskaičiusi laiška, nubėgo ir priklė teta. Teta perskaitė laiška ir verkė iš džiaugsmo. Jos prižadėjo surasti Marytės tėvelį ir viską pradėti iš naujo. Kai Marytė pagaliau įlipo į savo lovą ir pažvelgė į motulės nuotrauką, pamatė, kad motulė plačiai šypsosi...

Lydia Viržintaitė, VI kl.
K. Donelaičio lit. m-la